

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
 („Falu“ Országos Földművelésügyi Osztály)
 Telefon: Automata 294-52.
 Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
 Telefon: József 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:
SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:
 Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
 Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 17. szám.

Vasárnap, április 26.

„Messzebbmenő támogatást lesz módunkban nyújtani a mezőgazdaságnak,“

mondotta Mayer János földművelésügyi miniszter tárcája költségvetésének tárgyalásán.

A képviselőház pénzügyi bizottsága az elmúlt héten tárgyalta le a földművelésügyi tárca költségvetését.

A költségvetést Marschall Ferenc előadó ismertette.

Az előadó beszéde.

Nem tagadja, — mondotta többek közt — hogy a földművelésügyi tárcában előforduló összegek eltörpülnek a válság mellett, amelyet mezőgazdaságunk most átél. A mezőgazdasági válság gyökeréhez csak úgy lehet hozzáférközni, ha a világ-gazdasági vonatkozásban átfogó tervvel kerül megoldásra a probléma. E tekintetben, úgy látszik, megmozdult a világ lelkülmérete, ami biztató jelenség a jövőre nézve, de *belső eszközökkel és mindent el kell követni a válság likvidálása tekintetében.*

A részletekre térve, az *erdészetről* az előirányzat 250.000 pengő esőkként mutat. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a minisztérium változatlanul nem képviseli azt a programot, amelyet a magyar erdőgazdaság fejlesztése tekintetében éveken ezelőtt kidolgozott. Csonka-Magyarország a legutóbbi négy évben a *behozott faért* kereken 500 milliót fizetett a külföldnek és ezzel szemben csak 389 milliót kapott a külföldre kivitt *buzádért*. Ez a beállítás mutatja, hogy ma a legsúlyosabb probléma a külföldről behozott fa.

Az *állattenyésztés a fejlődés számtalan jelét mutatja*. Míg 1928-ban vágó- és igásállatokból 210.000 darabot exportáltunk, a *legutolsó esztendőben* már 525.000 igásállat került *külföldre*. Az 1930. évi állat és állati termék kivitele az *összkivitelnek 34,4 százalékát tette*.

Ami a *tejtermelést* illeti, 1920-tól a tehének napi átlagos *tejhozamát 4,85 kilogrammról majdnem 9 kilogrammra sikerült felemelni*. Megemlíti, hogy a földművelésügyi kormányzat elkészült a *tejtörvénytervezettel* és azt megfelelő időben a tör-

vényhozás elé terjeszti. *Szükségesnek tartja a tejszövetkezeti hálózat további kiépítését és a tejszövetkezeteknek bizonyos központ körüli csoportosítását.*

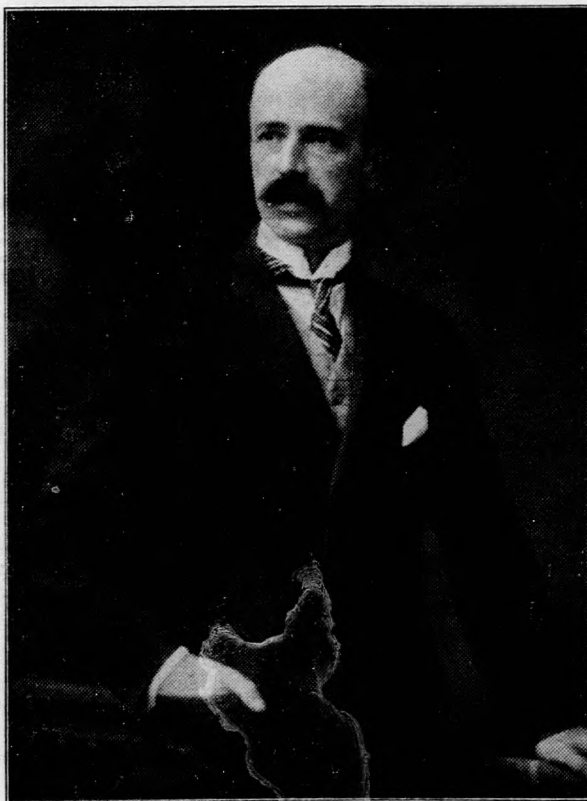
A *vízügyi szolgálat* terén a földművelésügyi kormányzat tevékenységét az alkotások egész sora kíséri. Ezzel kapcsolatban merül fel az *öatözés problémája*. A *kertészeti és gyümölcs-termelési program* iránt változatlan az *érdeklődés*. Legfontosabb feladat az *egységes fásításhoz szükséges oltványok rendelkezésre bocsátása*. A *borfogyasztási adó kérdésének* megoldása a nemsokára tárgyalásra kerülő *községi háztartási*

vényekkel fog érintkezni.

Megállapíthatjuk, hogy a *mezőgazdaság a válság mellett is a haladás jelét mutatja*. A földművelésügyi kormány igen nagy gondot fordít *buzatermelésünk átszervezésére*. Elkészítette a *buzatermelés átszervezésére* a maga tervezetét. Ez bizonyos anyagi áldozatot követel, de meg van győződve arról, hogy miután a földművelésügyi miniszter a *buzatermelés minőségi emelése érdekében nagyszabású vetőmagkiecserelési akciót vett tervbe*, ennek megfelelően a pénzügyi fedezetről is gondoskodás történik.

A vita.

A vita során *Szabó Sándor* megállapította, hogy a *terményértékesítés és a minőség kiválasztásának* kérdésében nem áll rendelkezésre az az anyagi erő, amely szükséges volna. Sürgette a *mütrágya márkázását és a szóróműtermelő intézetek fokozottabb ellenőrzését*. — *Beck Lajos* azt hangoztatta, hogy *kivánatos volna a legmegfelelőbb exportbuzafajták elterjesztése*. Itt az alkalom, hogy az állam a *termelés irányításába* beleszóljon azoknál a *birtokeknél*, amelyekre a *Wekerle-féle földteherrendezési törvény* alapján szandálni fog. — *Trády Béla* a tagosítás nagy horderejű kérdését tette szóvá. — *Örffy Imre* erősebb intézkedéseket

Bethlen István gróf miniszterelnök.

sürgött a szovjet fadömpingjének megakadályozása céljából. — Szabó István felhívja, hogy egyes vidékeken a teljes tejet nem tudják a gazdák értékesíteni, mert nincs, aki átvegyje azt tőlük. — Varga Gábor felhívta a figyelmet a mezőgazdasági szakoktatásra.

Schandl Károly sajnálattal állapította meg, hogy a takarékoság a földművelésügyi tárcát sem kímélte meg. Az egész gazdátársadalom megdöbbenéssel értesült róla, hogy három gazdasági akadémia közül a debrecenit meg akarják szüntetni. A londoni konferencia eredménye elé bizonyos várakozással nézhetünk, de ha esalódás érne bennünket, akkor nincs más hátra, mint a középeurópai vámunióhoz való csatlakozás. Felhívja a kormányt figyelmébe, hogy igyekezzenek Olaszországba való átlakítvitelemeket a lehetőséghez képest fokozni. Vajtermelésünk fokozása érdekében fontosnak tartja a tejszövetkezeti mozgalom erősítését. Végül a gazdaszövetkezeti kötelező nyuzdíjbiztosítását ajánlja a miniszter figyelmébe. — Erdélyi Aladár hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági biztosítást a birtokosok éppen alkalmazottaik érdekében nem tartják kívánatosnak, nehogy azok tulajdonosan megterheltessenek. — Hajós Kálmán helyesli a kormány mezőgazdasági politikáját és ismételten sürgeti a Kerka-patak szabályozását, amely már husz éve megkezdődött, de még mindig nem fejeződött be.

Mayer János beszéde.

Mayer János földművelésügyi miniszter válaszolt ezután az elhangzott felszólalásokra.

— Az a krízis, amelyben élünk — mondotta — nemzetközi vonatkozású és az orvoslás csakis nemzetközi vonatkozásban vihető keresztül. Ismeretesek azok a tanácskozások, amelyek Rómában folytatódtak, ahol a tengerentúli államok is résztvettek a tanácskozásokon. A magyar küldötteknek, elsősorban Prónay báró államtitkárnak volt az érdeme, hogy e tanácskozás nem pusztán eszmecserekből és vitákból állott, hanem ennek folytatása Londonban lesz, ahol igen komoly kihatásaink vannak arra, hogy eredményt fogunk elérni. Ha a londoni konferencián a kérdés megoldható lesz, akkor semmiféle belpolitikai intézkedésre szükség nem lenne. A londoni konferenciának az a célja, hogy az értékesítést megszervezze, másrészt pedig a termelőnek a termelési árat biztosítsa, a további áralakulás azután a piaci versenytől volna függővé téve. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ha a mezőgazdasági krízis csak nemzetközi vonatkozásban oldható meg, mi belpolitikailag ne foglalkozunk a kérdéssel. A kormány teljesen függetlenül attól, hogy mi fog történni Londonban, megcsinálta a maga tervét, hogy az ezévi termés értékesítésének idejére a tervek készek legyenek.

— A kormány feltű gondossággal örökdi afelett, hogy a mezőgazdasági termelés megsegítése terén egyetlen alkalmat és eszközt el ne mulasszon. A gabonajegyrről szóló törvényben az ezévi tapasztalatok alapján való módosítás és egyes újabb módszereknek beállítása válik szükségessé és semmi kétsége aziránt, hogy ezek a módosítások megtörténnek, miáltal a mai keretben is a mezőgazdaságnak messzebbmenő és nagyobb támogatást lesz módunkban nyújtani.

A miniszter ezután válaszolt az egyes felszólalásokra. Közölte, hogy a buzakataszter felvétele közel áll a befejezéshez. A gabonaminőség elakítására vonatkozó terv kész van. A gyümölcsstermelési programot a legmesszebbmenően igyekeznek végrehajtani. Kétszáznyolcvanezer gyümölcsfát osztott szét a legelsőbb áron. A mezőgazdasági munkások biztosítását a világ gazdasági krízis gáncsolta el. Most azt keresi, nem lehet-e a gazdasági munkáspénztárak keretében önkéntes biztosítás útján megoldani a kérdést. A Kerka szabályozását, mielőtt lehet, teljesen be fogják fejezni. Végül megemlítette a miniszter, hogy ha kitartással és körültekintéssel intézzük a mezőgazdasági termelés kifejlesztését, akkor a mai nagy krízist le fogjuk tudni küzdeni.

Prónay György báró a londoni konferenciáról.

A részletes tárgyalás során Prónay György báró államtitkár számolt be a római konferencia eredményéről.

A londoni konferencia tárgya — mondotta — a buzaértékesítés problémájának gyakorlati megvalósítása lesz. Minden állam tervet fog kidolgozni, amelyet május elsején eljuttat Londonba és e tervek alapján igyekezni fog Kanada május 18-ára egységes gyakorlati tervet kidolgozni. Cél szeri lenne, hogy legalább a dunai államok, ideértve Lengyelországot is, lehetőség szerint egységes tervvel jöjjenek, mert sokkal könnyebb a kérdést megoldani ilyenformán, mintha minden államnak más az elgondolása. Tízenny állam fog részt venni Londonban a tanácskozáson, azonban a tízenegy állam közül tulajdonképpen döntő szerepe nincs Bulgáriának, Lengyelországnak, Brit-Indiának, bizonyos fokig még Romániának sem. Az európai államok között természetesen az első helyen áll Oroszország, második helyen Magyarország. Jöslásokba nem kíván becsátkozni, az azonban egészen biztos, hogy bizonyos eredményeket érünk el Londonban, amelyeknek természetesen hatályuk lesz Magyarországra nézve, mert megfelelő intézkedéseket kell majd tenni, így például bizonyos fokig ellenőrzés alá kell majd helyezni az exportot. A tengerentúli államokban olyan siraikus a helyzet, hogy ők is hajlandók együttműködni; éppen ezért, ha Londonban nem is történik végleges döntés, de újabb határozattal előbbre fogják vinni a kérdés megoldását.

Újabb felszólalásokra Mayer János földművelésügyi miniszter közölte még, hogy a hazai gyapjú feldolgozása tárgyában a közeljövőben nagyon komoly megállapodások fognak történni. A tejjelűjtő állomások további kiépítése is folyamatban van.

A bizottság ezután a tárcá költségvetését elfogadta.

Kiutasítják Amerikából a szabálytalanul bevándorolt külföldieket.

Az északamerikai Egyesült-Államokból a munkaügyi minisztérium rendelkezése folytán rövidesen kiutasítják a szabálytalan módon bevándorolt külföldieket. Néhány héten belül mintegy százezer külföldit utasítanak ki az Egyesült-Államok területéről. A kiutasított idegenek munkahelyeit amerikai munkásokkal akarják betölteni és a kiutasítással a munkanélküliséget enyhítik. Az amerikai hatóságok szerint összesen közel félmillió olyan külföldi tartózkodik Amerikában, akik nem felelnek meg a bevándorlási törvény előírásainak s akiket a közeljövőben kiutasítanak Amerika területéről.

Mennyi búzát fogyasztanak az egyes nemzetek?

Most amikor annyi gondot okoz a gazdaságpolitikusoknak a buzafelesleg elhelyezése, érdekes tudni, mi a buza fogyasztás fejkvótája az egyes országokban. Erről, az európai államokra korlátozva, érdekes összeállítást készített a Statisztikai Hivatal. Kitűnik ebből, hogy az évi fogyasztás fejkvótája (fejkvóta jelenti azt a mennyiséget, amelyet átlagban egy ember elfogyaszt) a legnagyobb Franciaországban, ahol 198.8 kilogrammra rug és legkisebb Észtországban, ahol mindössze 44.1 kilogramm. Magyarország a sorban negyedik helyen áll 156 kilogramm-al. Előtte vannak Luxemburg és Belgium 185.3, továbbá Olaszország 183.7 kilogramm-al. Németország fogyasztási fejkvótája 80.6 kilogramm, aminek az a magyarázata, hogy ott nagy jelentősége van a rozlisztnak és az abból készült kenyérnek. A szomszédos államok közül Románia fejkvótája 122.8, Jugoszláviáé 122.7, Ausztriáé 103.3 és Csehszlovákiáé 114.5 kilogramm. Buzakivitelünk szempontjából újabb fokozott jelentőséggel bír Olaszország fogyasztása aránylag nagy, mert — mint már említettük — harmadik helyen áll a sorban.

Képek a nagyeceni Széchenyi-ünnepségről.

Schandl Károly dr. ny. államtitkár (balról) és Östör József országgyűlési képviselő (jobbról) beszédet mondanak a Széchenyi-szobor előtt.

Bethlen István gróf ünneplése.

Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója, április hó 14-én, Bethlen István gróf hivatalbalépésének tizedik évfordulóján, a következő kéziratot bocsátotta ki:

Kedves Bethlen gróf!

Ma tíz éve annak, hogy a kormány vezetésének nehéz és felelősségteljes feladatát vállalta, oly időben, midőn a pusztulás széléről megmentett nemzet részére az élet folytatásának legalemlyebb feltételeit kellett megteremteni, hogy továbbra is teljesíthesse történelmi feladatát és nagy céljait egykor megvalósíthassa.

Akkor a nemzet még teljesen magárahagyva, ellenséges indulattal, vagy közönytől körülvéve, a kiállott válságok látától gyötörtén kereste a haladás útját.

Ez az út nem sima. A belső rend megszilárdítása, a pénzügyi egyensúly helyreállítása és a népek nagy közösségében a megbecsültetés kivívása s az anyagra jelentős baráti kapcsolatok kiépítése közben nemcsak az adott helyzet nehézségeivel kellett megküzdeni, hanem újabb válságok zavaró akadályaival is, amelyeken csak erős kitartással és körültekintéssel lehetett átmenteni a nemzetet.

Ebben a hatalmas munkában kiváló része volt az Ön nagy képességeinek, önzetlen odaadásának és szívós munkabírásiának.

Ma olyan idöket élünk, amidőn nem állhatunk meg ünnepelni. Mégis, nem mulaszthatom el, hogy ne emlékezzem meg a mai napon azokról a kimagaslóan értékes szolgálatakról, amelyeket Ön a nemzet életének egyik legnehezebb évtizedében hazájának tett.

Ma, amidőn egy méreteiben szinte áttekinthetetlen gazdasági válság rázza meg az egész világot, utunkat ismét nehéz küzdelmek kereszteznek, amelyekben a kipróbált kezék vezetésére van szükség.

Bizalommal tekintek további munkálkodása elé, amelytől a nemzet erkölcsi erejének felfokozását s a lehetőség adott határai között a gazdasági élet bajainak orvoslását várom és szívvel kívánom, hogy fáradozásait Isten áldása kísérje a haza javára.

Kiadott a Kormányzó Ur egy másik kéziratot is. Ez a következőképpen hangzik:

Kedves Bethlen gróf! Tíz éven át, mint magyar miniszterelnök, a honvédség érdekében kifejtett kiválóan eredményes működésének elismerése jelül Önt a szolgálatonkívüli viszonyban ezredessé kinevezem.

Bethlen István gróf miniszterelnök országos ünneplését a legmagasabb helyről érkezett elismerés vezette be. A miniszterelnök kitiintetése után huszárezredesi egyenruhában kihallgatá-

son jelent meg a Kormányzó Urnál és köszönetet mondott a kormányzó keziratért és ezredessé történt kinevezéséért.

Angelo Rotta pápai nuncius a Magyarországon székelő külképviseleti testület nevében meleghangú táviratot intézett Bethlen István grófnak az évforduló alkalmából. A miniszterelnök személyesen fejezte ki köszönetét az üdvözlésért.

A minisztertanács ünneplése.

Április hó 17-én, a rendes heti minisztertanács megkezdése előtt Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter köszöntötte meleg szavakkal a miniszterelnököt és átnyújtotta neki a miniszterek ajándékát, egy arany cigarettatárcát, mely a kormány valamennyi tagjának aláírását viseli. Bethlen István gróf az üdvözlő szavakra többek közt a következőkben válaszolt:

— Ha engem ünnepeltek az évforduló alkalmából, akkor ennek az ünneplésnek az oroszlanrészét rátok, minisztertársaimra kell visszahárítanom, akik tíz év alatt munkámban támogattatok. Ha sikerült külügyi téren eredményeket elérni, az a külügyminiszter és a külügyi szervezetek érdeme; ha pénzügyi téren sikerült eredményeket ki-vívni, az a pénzügyminiszter és a pénzügyi apparátus érdeme; ha gazdasági, közigazgatási vagy igazságszolgáltatási téren vannak érdemeink, azok nem az én érdemeim, hanem azoknak a társaimnak érdemei, akik ezen a téren dolgoztak, annak az apparátusnak, annak a tisztviselői kar-nak az érdemei, amely őket munkásságukban támogatta és amely a maga részéről odaadta minden erejét és munkáját az ország javára és boldogulására. De érdeme főként mindez a nemzetnek, amely belátta és felismerte, hogy ilyen nehéz helyzetben koncentrálni kell az erőket és nem szabad engedni, hogy megbontassék az a magasabb összhang, amely, ha megsemmisülne, súlyosan hátravetné a nemzetet fejlődésében. Az én érdemem annyi, hogy sikerül összetartani azokat, akik hivatalba voltak a nemzet érdekében dolgozni és együttesen meg tudtuk győzni a nemzetet arról, hogy a mi általunk követett politika helyes, hogy ezen az uton kell tovább haladni és közös céljainkat szeretettel és hűséggel szolgálni. Arra kérek benneteket, hogy ezen az uton továbbra is becsületes munkával, szorgalom-mal és felelősséggel szolgáljuk együtt a nemzetet és vége-zük el munkánkat.

A Keresztény Kisgazda, Földműves és Polgári Párt április hó 21-én pártértekezleten ünnepli vezérét. Erről lapunk jövő heti száma közül részletes tudósítást.

Budapest székesfőváros képviselőjében Ripka Ferenc fő-polgármester és Sipőcz Jenő polgármester megjelentek a miniszterelnök előtt és kifejezték előtte a főváros közönségének szeretetszókat.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági kisgyűlésén Váry Albert országgyűlési képviselő méltatta a miniszterelnök érdemeit, majd Preszly Elemér főispán indítványára táviratilag üdvözölték a miniszterelnököt.

A vidéki vármegyeyei és városi törvényhatóságok, továbbá a megyei városok közönsége sorozatosan és lelkesen emlékeztek meg a tiszestendős évfordulóról és részint feliratban, részint táviratilag üdvözölték a miniszterelnököt, továbbra is törhetetlen ragaszkodásukról biztosítva őt.

A református egyetemes konvent április hó 15-iki ülésén Dókus Ernő elnök mondott nagyhatású beszédet, melyben arra utalt, hogy a külföld egybehangzó véleménye szerint Bethlen István gróf a világ legelső politikusi közé tartozik.

A miniszterelnökség tisztviselőikora április hó 20-án tisztelettel a miniszterelnök előtt. Az üdvözlő beszédet Darányi Kálmán államtitkár mondotta. Bethlen István gróf többek közt a következőket válaszolta:

— *Ma is háboruban vagyunk. Háborút vivünk azért, hogy talpraállítsuk Magyarországot. Ebben a csatában én egy porszem voltam; az elismerés az egész nemzetnek jár ki. Az én érdemem legfeljebb annyi, hogy én is becsülettel, úgy mint sok száz és ezer más, kitartottam a magam helyén.*

A miniszterelnök szavait lelkes éljenzés követte, majd átvette a tisztviselőkar ajándékát, egy ezüstdobozt, amelyen a miniszterelnökség épületének látképe foglal helyet.

Üdvözlő táviratot küldöttek ezenkívül a Magyar Tudományos Akadémia; valamennyi egyetem; a Nemzeti Múzeum; az egyházak és felekezetek; a hadsereg; TÉBÉ; Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége; Vitézi Rend; Országos Mezőgazdasági Kamara; OMGE; GYOSZ; Faluszövetség; OKH; Hangya; az újságírótestületek és intézmények; Magyar Cserkészszövetség; Magyar Távirati Iroda; Magyar Rádió és Telefonhíradó Rt.; rengeteg társadalmi egyesület; fővárosi és vidéki hatóságok; községi előljáróságok; végül a belföldön és külföldön élő magánosok ezrei.

A külföldi üdvözlése.

Bethlen István gróf miniszterelnököt tiszestendős évfordulója alkalmából megleghangú táviratban üdvözölték Constantin Paets, az észti köztársaság elnöke; Mussolini olasz miniszterelnök; Grandi olasz külügyminiszter; Brüning német birodalmi kancellár és Curtius német külügyminiszter; Briand francia külügyminiszter; Imed pasa török miniszterelnök és Tefik Rusdi bey török külügyminiszter; Liapseev bolgár miniszterelnök és Schöber osztrák alkancellár, szövetségi külügyminiszter, Vaugrain osztrák hadügyminiszter; J. E. Sunila finn miniszterelnök; Zaleski lengyel külügyminiszter.

A külföldi sajtó rendkívül nagy figyelmet szentelt Európa legrégibb miniszterelnöke évfordulójának.

Az osztrák lapok azt hangsúlyozták, hogy Bethlen István gróf tiszteletet szerzett hazájának, anélkül, hogy feláldozta volna a nemzeti eszményeket. Bethlen István gróf kormányzásának tizenegyedik évében ma is politikailag elhasználatlanul áll kormánya élén és jubileuma jogosan örömmünnepe Magyarországnak.

Ragats Gyula nagycenki községi bíró udvara, mely a nagycenki ünnepséggel kapcsolatos gazdavidvarversenyen első díjat nyert.

A német lapok szerint alig van Európának olyan kis zuga, amelyben a felforgatás szelleme oly kevésbé volna érezhető, mint a piros-fehér-zöld lobogó országában. Bethlen István gróf jubileuma alkalmából Németország is szívveljesen üdvözli a nagy magyar államférfiut. Az egyik újság *Magyarország vasembere* címmel illeti Bethlen Istvánt, akinek tizéves munkáját csodálatraméltónak mondja. A magyar kormányelnök személye — mondja egy másik lap — annyira kiemelkedő képviselőjévé fejlődött egy életrevaló nép akaratának, hogy úgy tűnik fel, mint akit a nép összessége állított előtérbe.

Az olasz lapok valamennyien a legőszintébb jókívánataikat tolmácsolják és egyhangúan elismerik azokat a rendkívüli szolgálatakat, melyeket a miniszterelnök hazájáért tett. Bethlen Istvánnak nagy érdeme van abban, — írják — hogy az egész Európát fenyegető felforgatás megakadt! Az olaszoknál melegebben és őszintébben senki sem fejezheti ki szerencsekívánatait — állapítja meg az olasz sajtó.

Az angol és a francia sajtó is rokonszenves hangon emlékezik meg a miniszterelnök évfordulójáról. A holland lapok melegen foglalkoznak a jubileummal. A svéd és norvég lapok hosszú cikkeiben méltatják Bethlen István gróf tiszestendős működését és leszögezik, hogy Bethlen gróf egyike Európá legszülősebb államférfiainak, akit mindenütt ott találunk, ahol a béke megőrzésén és újrapépítésén kell dolgozni. A lengyel, svájci, bolgár, finn és török lapok is meleg szavakban emlékeznek meg az évfordulóról.

Szeptember 30-ig meghosszabbítják a fagykárkölcsonöket.

Értesülésünk szerint az ugynevezett fagykárkölcsonöket egy ízben még 1931. évi szeptember 30-ig meghosszabbítják, azonban legkésőbb ezen időpontban e kölcsonök feltétlenül visszafizetendőek lesznek.

A fagykárkölcsonöket folyósító hitelszövetkezetek csak azokat a kölcsonöket hosszabbítják meg, melyeknél biztosítva látják követelésüket, tehát az adós bonitása (megbízhatósága) megfelelő, továbbá, akikenél minden garancia megvan arra is, hogy a kölcsonöt a szeptember végi lejáratkor most már minden körülmények között vissza fogják fizetni.

Felhívjuk az érdekeltektől, hogy idejében járjanak el azon hitelszövetkezetnél, melynél fagykárhitelük fennáll és tájékozódjanak, hogy eddigi fedezeteik elegendő-e, vagy újabb fedezetet is kell nyújtaniuk ahhoz, hogy kölcsonök meghosszabbítható legyen. Ugyancsak idején gondoskodjanak arról, hogy a május végi lejáratkor prolongációs váltójukkal együtt az esedékessé váló kamatokat is benyújtsák, mert ez is előfeltétele a fagykárkölcson meghosszabbításának.

Halálos bányászszerecsétlenség Pilisszentivánon.

Megdöböntő bányászszerecsétlenség történt április hó 17-én Pilisszentivánon, a Hungária R. T. kőszénbányájában. A szerecsétlenséget megelőzően, reggel héttágu bányászcsapat szállott alá az egyik százhusz méteres függő aknába. A bányászcsapatot Hoffer József főaknász vezette, mellette volt Blaskó Rezső lövőmester, aki a robbantásokat végezte, továbbá Paszthua Lénárd, Brandthuber Márton, Hódok Imre, Hohenhausen Antal és Jellinek Lajos bányamunkás. Az öt bányász a tárna egyik üregében dolgozott, míg a lövőmester és Hoffer József főaknász egy szomszédos fejtésben foglalkozkodott. Délfelé egyszerre csak váratlanul összeroppantak a tárna fatámaszai és a lezuduló földtömeg eltemette a tárnában dolgozó bányászokat. Az aknában dolgozó többi bányász szerecsétllenül járt társaik segítségére sietett és nyomban megkezdődtek a mentési munkálatok. Órákon át tartó mentési munkálatok után a bányászok megtalálták Paszthua Lénárd bányászt, aki eszméletlenül feküdt az üreg szájánál. Paszthudát azonnal szabadba vették. Megállapították, hogy szerecsére csak könnybe sebesüléseket szenvedett. A többi négy bányászt holtan találták meg a törmelék alatt. Az illetékes hatóságok megindították a vizsgálatot a katasztrófa ügyében. A szerecsétlenség négy áldozatát öríasi részvét mellett temették el Pilisszentivánon.

A spanyol király elhagyta országát.

Kikiáltották a spanyol köztársaságot. — Vörös forradalom fenyeget.

Alig mult tiz napja, hogy Spanyolország fővárosában, Madridban, sokak előtt teljesen váratlan események zajlottak le gyors egymásutánban. A rádió a világ minden tájára szertevitte a spanyol forradalom hírbüzeit: XIII. Alfonz király átadta a hatalmat és elhagyta országát... A szocialista munkáspárt kikiáltotta a Spanyol-köztársaságot... és így tovább... És a híradások özöne egyszerre az egész emberiség érdeklődésének középpontjába helyezte az Ibériai-félsziget egykor hatalmas és duszadag nemzetét.

A spanyol forradalom két főalakja.

Balról: A kétszázévesztendős spanyol trón ura, Alfonz, a száműzött király. — Jobbról: Alcalá Zamora, az új spanyol köztársaság első elnöke.

A szocialisták örömhíradása és a forradalmi induló gyújtó hangjai közé, a híradásokban, egy rokonszenves és szeretett uralkodó őszinte bucsúszavai vegyültek, olyan uralkodó, aki csak azért állott félre az események utjából, hogy megkímélje országát egy véres polgárháború minden borzalmától... Most csupán az a kérdés, vajjon a nemes király önfeláldozása megtermi-e a várt gyümölcsöt: a boldogabb Spanyolországot, vagy pedig Moszkva kitárt vörös ölébe hull az ifju Spanyol-köztársaság?

Primo de Rivera tábornok közel hétéves kormányzása után XIII. Alfonz spanyol király *Berenguer* tábornokot, majd pedig *Aznar* tengernagyot bízta meg kormányalakítással. Az új kormány feladata volt: visszaállítani az alkotmányos uralmat és egybehívni a spanyol országgyűlést, a *Cortezt*. Az országgyűlési választásokat megelőzően a községi törvényhatóságokat kellett újralakítani, ezért az *Aznar*-kormány mintegy két hónappal ez előtt kiírta a községi választásokat.

A kormány rendelkezésére egész Spanyolországban április 12-én tartották a községtanácsi választásokat, s a választáson a városokban a köztársasági pártok győztek, mert a *negyvenkilenc spanyol tartományi városban 972 köztársasági és 595 királypárti képviselő került be a törvényhatóságokba*. A választási hírek közzététele nagy nyugtalanságot keltett az egész országban és az *Aznar*-kormány április 13-án, az eredmény kihirdetése után, azonnal minisztertanácsot tartott, melyen a *kormány tagjai elhatározták lemondásukat*. A köztársasági pártok hívei és a szocialista munkások a választási győzelem hírére *Madridban* több helyen megtámadták a monarchistákat és véresre verték őket. *Barcelona*-ban a katalán mozzalom vezérének, *Mucia* ezredesnek hívei, a megválasztott községi tanácsosokkal az élükön, a városházára mentek, ahol kikiáltották a köztársaságot és az épületre felvonták a köztársaság új lobogóját. A madridi események hatása alatt *Zaragossában*, *Cordobában*, *Huelvában*, *Vigoban*, *San-Sebastianban*, *Almeirában* és sok kisebb városban április 14-én kikiáltották a köztársaságot.

XIII. Alfonz spanyol király, hogy a polgárháború rémségeitől megóvja népét, április 14-én délután hat órakor magához kérte kormányának tagjait és közölte velük, hogy a választások végleges befejezéséig a közhatalom gyakorlását felfüggeszti és a hatalmat átadja az *Aznar*-kormánynak. *Romanones* gróf külügyminiszter a királyi nyilatkozat után a kormány hatalmát azonnal átadta *Alcalá Zamora* köztársasági pártvezérnek, aki megalakította az első köztársasági kormányt. A köztársasági kormány tagjai a következők: Miniszterelnök: *Zamora*; külügyminiszter: *Lerroux*, ügyvéd (radikális köztársasági); hadügyminiszter: *Azana*, ügyvéd (köztársasági); tengerészeti miniszter: *Cesares Quiroga*; pénzügyminiszter: *Indalecio Prieto* (szociáldemokrata); belügyminiszter: *Miguel Maura*, ügyvéd (demokrata köztársasági); közmunkügyi miniszter: *Alborno*, ügyvéd (szociáldemokrata); munkügyi miniszter: *Largo Caballero* (szociáldemokrata); közgazdasági miniszter: *Martinez Barrios*, ügyvéd; közoktatásügyi miniszter: *Fernando de Los Rios*, tanár (szociáldemokrata).

Az új kormány megalakulása után minisztertanácsot tartott, amelyen hivatalosan kihirdette a spanyol köztársaságot. A köztársasági kormány már első ülésén rendeletet adott ki, amelyben Spanyolország összes külföldi követét visszarendeli. Az első minisztertanács a forradalom napjait nemzeti ünnepnek nyilvánította és elrendelte annak országos megünneplését.

A király hiteles nyilatkozatai.

A spanyol forradalmi kormány *Alfonz* király visszavonulását lemondásnak vette és úgy tájékoztatta a külföldöt, hogy a király egyszersmindenkorra lemondott uralkodó jogairól. A lemondás azonban nem történt meg, s ennek bizonyítéka a király kiáltványa, melyet a nemzethez intézett, de amit a kormány nem mert közzétenni. A kiáltvány így szól:

„A községi választások világosan feltárták előttem, hogy ezidőszereint nem bírom népem szeretetét. Lelkiismeretem azt mondja, hogy ez a tőlem való eltávolodás nem lesz végleges, mert mindig Spanyolországot szolgáltam és a legdrágább időkben is kizárólag a közjó lebegett szemem előtt. A királyok tévedhetnek és tévedtem én is már nem egyszer, de tudom, hogy hazánk mindig nagylelkűnek mutatkozott az olyan hibákkal szemben, amelyek nem rosszindulatból származtak. Az összes spanyolok királyja vagyok és magam is spanyol. Lettek volna eszközeim arra, hogy királyi eljogaimat fenntartsam és érvényesítem azokkal szemben, akik azokkal szembeszállnak. A leg-

A m. kir. Osztálysorsjáték XXVI. játéka ápr. 17-én vette kezdetét

Az I. osztály P. 10.000 főnyereményét az általunk ajánlott és régóta fennálló kitünő hírnévnek örvendő

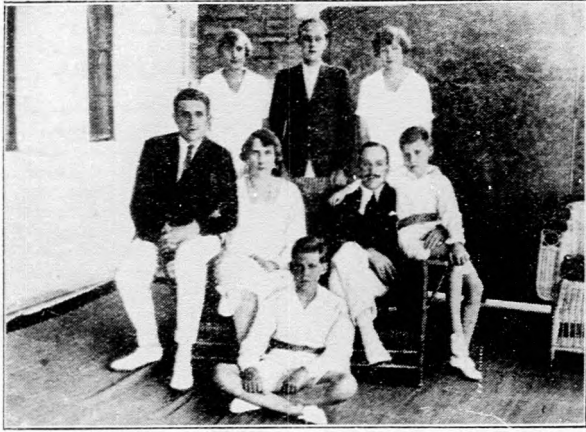
Belvárosi váltóüzlet rt. Budapest, IV., Eskü-ut 3.

főarúsító cég szerencsés vevői nyerték, mely intézetnél az elmúlt játékokban is sok főnyereményt huztak ki. Így a P 200.000, P 32.000, P 30.000, P 20.000, P 15.000, P 10.000 stb. stb.

Igen tisztelt előfizetőink érdekeiket szolgáljuk akkor, ha felhívjuk őket, hogy még mindig érdemes osztálysorsjegyet vásárolni a május 19-én kezdődő II. osztályra.

Sorsjegy árak:

Égész 48, fél 24, negyed 12, nyolcad 6 pengő

A száműzött spanyol királyi család.

Középen Alfonz király és Ena királynő; a királynő mellett a nagybeteg trónörökös. A többi gyermekek körben helyezkednek el.

*határozottabban átadása után akarom azonban tartani magamat mindentől, mely arra vezetne, hogy egyik honfitárs a másik ellen testvérgyilkos polgárháborúba kezdjen. Nem mondok le előjogaim egyikéről sem, mert azok nem annyira az enyéimék, mint inkább történelmi hagyományok, amelyeknek megőrzését egy napon tőlem számon kérik. Várom, hogy a köztudat hiteles és valódi kifejezését megismerjem és mindaddig, amíg a nemzet nem beszélt, önkaratomból fejfüggesztetem a királyi hatalom gyakorlását, elhagyom Spanyolországot, elismervén a nemzetet sorsa kizárólagos urának. Ebben az órában is ama kötelességemet vélem teljesíteni, amelyet hazaszeretetem diktált. Kérem az Istent, hogy amilyen mélyen én szeretem, úgy szeressék a többi spanyolok is hazájukat és úgy teljesítsék iránta kötelességüket.**

A közhatalom átadása után a király kíséretével autón Cartagena-ba ment, ahol Fernando infánszal együtt a „Príncipe Alfonso” hajóra szállt és Marseille francia kikötővárosba utazott. A francia hatóságok kellő tisztelettel fogadták az uralkodót, aki Marseilleből Párisba utazott.

Ena spanyol királyné gyermekeivel együtt csupán másnap, azaz április 15-én este hagyta el a fővárost és expresszvonaton Hendaye spanyol-francia határvárosba ment, ahol az egybegyűlt monarchisták üdvözléssel fogadták a királyi menekülteket. A királyné Hendayéből Párisba utazott, ahol az egyik előkelő szállóban foglaltak le lakosztályt az uralkodó-család számára.

A spanyol főváros lakossága az események gyors hatása alatt elvesztette józan ítélőképességét s a város a forradalom első napjaiban a teljes felfordulás képét mutatta. A tömeg a köztársaság kihirdetése után lerombolta IV. Fülöp király és II. Izabella királyné szobrait, több üzlet kirakatát betörték és a boltokat kifosztották. Városszerte gépkocsik szaladgáltak, melyeken az új köztársasági zászlón kívül vörös kommunista lobogók voltak láthatók. Madrid egyik külvárosában több ezer főnyi kommunista-tömeg megtámadta a polgárőrséget és hosszú harc fejlődött közöttük, melynek során több mint husz ember meghalt és közel százötvenen megsebesültek.

Barcelonában Macia ezredes vezetésével a tömeg április 14-én kikiáltotta a független Katalán-köztársaságot, melynek elnökévé Maciát választották. A barcelonai kommunista munkások megtámadták a fogházakat és hatszáznál több közönséges gonosztevőt kiszabadítottak. A fegyverek a tüntetőkkel együtt megtámadták a postahivatalt, mire a rendőrség fegyverét használta és a támadásnak több halálos áldozata volt.

A köztársaság új rendelkezései.

A spanyol köztársaság hivatalos lapja április 16-án közölte a köztársaság ideiglenes szabályzatát. A közlemény szerint a köztársaság revízió alá veszi 1923. évig visszamenően a közhatalom ténykedéseit. Tiszteletben tartja a lelkiismeret, a hit és vallásgyakorlat szabadságát. Elismeri a szakszervezeteket és elismeri a magántulajdon elvét. A szabályzattal egyidőben a kormány amnesztia-rendetletet adott ki, amelyben elengedi minden politikai bűnös büntetését és a száműzötteket visszahívja Spanyolországba.

De Los Ríos igazságügyminiszter április 16-án meglátogatta a madridi párisi nunciust és közölte vele, hogy a köztársasági kormány valamennyi vallásfelekezetnek jogegyenlőséget adott s így a római katolikus egyház elveszti államvallás jellegét. A katolikus papságnak el kell ismernie az egyház és állam szétválasztását és le kell tennie a hűségüket a köztársaságra. Azokat a lelkészeket, akik a hűségüket megtagadják, a kormány felfüggeszti állásukból.

Macia ezredes hívei Barcelonában még április 14-én kikiáltották a katalán köztársaságot, amely a terv szerint különvált volna Spanyolországtól; azonban a spanyol kormány rábeszélésére Macia híveivel együtt beleegyezett abba, hogy külön katalán köztársaság helyett csupán — Katalán állam a Spanyol köztársaságban — név alatt Katalonia csatlakozik Spanyolországhoz. Az állam nyelve a katalán lesz.

Délspanyolország lakói között sok híve volt a külön Bászok köztársaságnak, amelynek megalakulásával háromfelé hullott volna az eddig egységes Spanyol birodalom. A bászok szeparatista mozgalma sikerült a kormánynak leszerelnie. A bászok föld ezután mint tartomány szerepel, hivatalos nyelve a bászok fővárosa Guernica.

A külföldi lapok mindegyike részletesen közölte a spanyol eseményeket és csaknem valamennyi lap melegen emlékezett meg XIII. Alfonz király önzetlen hazafias cselekedetéről. A legnagyobb olasz lapok bőven kommentálták a történeteket és a Popolo d'Italia megjegyezte, hogy az események előre várhatóak voltak. Az angol lapok nem örülnek a változásnak s csupán néhány francia újság üdvözölte az újdonsült spanyol köztársaságot.

Mit hoz a jövő Spanyolországban?

Erre a kérdésre nehéz volna felelni. Spanyol földön most két politikai rendszer ütközött meg egymással: a radikális köztársasági és a monarchista. Látszat szerint a köztársaságiak győztek. A győzelem azonban igen kétes értékű és még a legvakmerőbb szocialisták sem mertek azzal számolni, hogy a király elhagyja az országot. A köztársaságiak mozgalma elősegítette a hétvéges diktatura, az ellentétek mesterséges fokozása és a kommunista agitáció, mely most hatalmas lendületet nyert.

Az ifjú köztársaságra tehát nehéz napok várnak.

Nem kell közvetítő a földteherrendezéshez.

Vidéki városokban különböző híradások jelentek meg, amelyekben a földteherrendezési eljárásra közvetítést ajánlanak fel. E hirdetésekkel kapcsolatban illetékes helyről arra figyelmeztetik az érdekelteket, hogy a legközelebb meginduló földteherrendezésnél közvetítőkre semmiféle szükség nincs és az ilyenek igénybevétele az érdekelteknek csak felesleges kiadásokat okozhat. Azok a gazdák, akik a földteherrendezésbe bekapcsolódni óhajtanak, közvetítőt ne vegyenek igénybe, mert azoknak ügyét a Földteherrendező Országos Bizottság (ötös bizottság) minden közvetítés nélkül fogja intézni.

A madridi királyi palota, amelyet a spanyol király és családja elhagyott.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A költségvetés bizottsági tárgyalása.

A képviselőház pénzügyi bizottsága április hó 13-án, hétfőn folytatta az 1931—32. évi állami költségvetés tárgyalását. Ez alkalommal a honvédelmi tárca költségvetése került beható megvitatás alá. A tárca költségvetését Hegedűs Kálmán előadó ismertette. Farkas Elemér és Örfy Imre szerint mindent el kell követnünk, hogy kis hadseregünk minél jobb, minél nemzetibb és minél népiesebb legyen. Temesváry Imre elismerését fejezte ki a honvédelmi miniszterrel szemben a több, mint ötszázalékos megtakarításért. Vargha Gábor az általános védkötelezettségi rendszer visszaállítását sürgette. Róday Gedeon gróf szövegezte, hogy a magyar lötenyésző gazdák nincsenek megfelelően tájékoztatva arról, hogy a nemzeti hadsereg részéről hogyan történik a lóvásárlás. Schandl Károly az orosz veszedelemmel kapcsolatban tartja szükségesnek, hogy Magyarország megfelelő hadsereggel rendelkezék. Megnyugvással látja, hogy a nemzeti hadsereg óriási haladást tett.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy a leszerelés kérdésében az egyenjóság elvét kívánjuk érvényesíteni. A multtal szemben a jövőben már az alvezetési rangnál megkezdik a tisztikar szelektálását. A jövőben a Ludovika Akadémiába jóval kevesebb jelöltet vesznek fel, s a jelölteknek a felvétel előtt egyeztetési csapatokozgatókat kell teljesíteniük. A vitéségi érempótdíjak kifizetése évente hét és félmillió pengőbe kerülne, amit a mai gazdasági helyzetben nem lehet előteremteni. A lötenyészés kérdésében áttértek a csikótelep-rendszerre. Két-három éves csikókat vásárolnak és ezek négy éves korukban kerülnek a csapathoz.

A bizottság a tárca költségvetését elfogadta.

A földmivélségi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalását lapunk vezető helyén ismertetjük.

A belügyi tárca költségvetését Szabó Sándor ismertette. A vita szónokai örömmel üdvözölték a belügyminisztert a közszégi házlatások rendezéséről szóló törvényjavaslat napirendre tűzése miatt. Scitovszky Béla belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a kormány egyelőre nem foglalkozik új választójogi törvény megalkotásával. A kivándorlás nálunk esőkenő irányt mutat, 1929-ben 7400, 1930-ban pedig már csak 5023 volt a kivándorlók száma.

A bizottság a tárca költségvetését elfogadta.

A külügyi tárca költségvetését Lakatos Gyula előadó ismertette. Beck Lajos azt hangsúlyozta, hogy akár létrejön a német-osztrák váumunió, akár nem, Magyarország olyan kívánata harmalék felé, amely nagy előnyököt tud szomszédainak biztosítani és így jogos követelni valójában is van a világpiacra. Perényi Zsigmond báró a fenyegető visszavándorlás veszedelmére hívta fel a figyelmet. Ideérkező hírek szerint Amerikában és másutt élő véreink a gazdasági válság miatt ezerszámra kószálnak visszavándorolni. A mai viszonyok között ez valóságos szerencsétlenség volna. Erdélyi Aladár azt hangsúlyozta, hogy minden kereskedelmi szerződés és külpolitikai tájékoztató elsősorban mezőgazdasági érdekeket kell, hogy szolgáljon.

Károlyi Gyula gróf külügyminiszter arra utalt, hogy a német-osztrák váumunió kérdésében a kormánynak egyelőre tartózkodó álláspontot kell fenntartani. Reméli, hogy a Franciaországban élő 70.000 magyar mezőgazdasági munkás továbbra is állandó alkalmazást nyer.

A bizottság a tárca költségvetését elfogadta.

A vallás- és közoktatásiügyi tárca költségvetését Östör József előadó ismertette és megállapította, hogy a kultuskormány legfőbb feladatának a népoktatás kiterjesztését tartja. Klebelsberg Kunó gróf azt hangsúlyozta, hogy a magyar nyelv és irodalom oktatását kívánja a középsikola tengelyébe állítani. Farkas Elemér a közzgasdasági tudományok fontosságára mutatott rá. Sokorópátkai Szabó István arra a kérte a minisztert, hogy tegye lehetővé a tulzsufolt iskolák nem célravezető tanítási rendszerének megjavítását.

A vita befejezése után Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Nem lehet gyümölcsözőbben elhelyezni öszegzeket, — mondotta — mintha értelmesebb tesszük népünkét. Ha sikerül külföldi kölesönt felvenni, folytatható lesz a népiszkolai beruházás. A jogakadémikák megszüntetését szükségesnek tartja. Addig, amíg egyetlen magyar népiszkolai osztály rossz állapot-

ban van, a kultuszminisztériumnak nem szabad új hajlékot építeni. A felekezeti tanítói javadalmak feljavítására egymillió pengőt fordítanak. A lelkeszkedő papsággal szemben is meg fog tenni minden telhetőt. A papírdrágítás kísérlete ellen erőteljesen állást foglal.

A miniszter beszéde után a tárca költségvetését elfogadták.

A miniszterelnökség költségvetését Rubinek István előadó ismertette. A felszólalásokra Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt és kifejtette a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó elgondolások lényegét.

A miniszterelnök felszólalása után a tárca költségvetését elfogadták.

A pénzügyi tárca költségvetését Örfy Imre előadó ismertette. A vita után Wekerle Sándor pénzügyminiszter emelkedett szólásra és hangsúlyozta, hogy a jövőben sem tér ki az adókönyvitések elől. A közmunkaváltásról a legközelebbi jövőben arányosítják. A boletta-törvényben felállított terv nagyjában reálisnak bizonyult, de a várt bevételek nem folytak be teljesen. Az örlési adóból sem folyt be annyi, mint amennyit előirányoztak. Az államon kívüli adóztatást illetően ragaszkodnak ahhoz, hogy megszűnjék a közterheknek a különböző tárcák részéről a polgárookra való áthárítása. Az egyházi jellegű terhek kérdését a felekezettel egyetértésben kívánja szabályozni. A rövidléjratu hiteleket a gazdáknak terminusra vissza kell fizetni, de földhitel alakjában a gazdák ezt újabb visszakapják. A francia dohányjövődék ezerötszáz vagyon dohányt vettéddig töllnek. A pénzügyminisztérium folytatja a dohányterületek növelését. Három év alatt a dohánytermelő terület hatezer holddal nőtt.

A miniszter felszólalása után a tárca költségvetését és ezzel az egész 1931—32. évi állami költségvetést elfogadta a bizottság.

A Ház a husvétli szünet utáni első ülését április hó 21-én, kedden tartotta.

A zöldhitelek kérdése a minisztertanácson.

A kormány tagjai április hó 17-én minisztertanácsot tartottak, melyen Prónay György báró, földmivélségi államtitkár részletes beszámolót terjesztett elő a római nemzetközi mezőgazdasági konferencia megállapodásairól.

Foglalkozott a minisztertanács Bud János kereskedelemügyi miniszter előadásában az októberi buza 17-esi határidős jegyzésének elrendelésére irányuló kérészásokkal is, amelyekkel szemben megállapította, hogy nem megokoltak, mert a kiűszöbön álló nemzetközi gabonakonferenciákra és kereskedelmi tárgyalásokra való tekintettel az októberi buza ára megközelítően sem tekinthető kialakultnak. A minisztertanács határozata ezzel kapcsolatban utal arra, hogy az 1930. évi XXII. törvény-cikknek azon szakaszai, amelyek a zöldhitelek vonatkozó rendelkezéseket tartalmazták, természetesen változatlanul érvényben vannak s az ilyen természetű ügyetek lebonyolításánál egyedül irányműködik. Arra az esetre vonatkozóan, amennyiben a mezőgazdasági zöldhitelezvényei a kereskedelem részéről teljes mértékben kielégítést nem nyerhetnének, felkérte a minisztertanács Wekerle Sándor pénzügyminisztert, hogy erre a célra megfelelő hitelekért gondoskodjék.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter terjesztette elő végül a földterherrendelési törvény végrehajtási utasítását, amelyet a minisztertanács elfogadott.

A „Gazdafront“ kiskőrösi nagygyűlése.

Április hó 12-én tartotta első nagygyűlését az Országos Gazdafront Kiskőrösi, amelyen Udvardy János, Erdélyi Aladár, Szabó János, Meskó Zoltán országgyűlési képviselők és Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója jelentek meg mintegy ötezer ember előtt. Szabó János országgyűlési képviselő a kalocsai kerület nevében köszöntötte a nagygyűlést, majd Meskó Zoltán hangsúlyozta, hogy a Gazdafront azért alakult meg, mert 10 fillér a bor ára, a termelő ráfizet a buzára és a

Kényszerkölcsönt,

Nemzeti Bank és bármilyen részvényt,
Fővárosi hadikölcsönt, arany-ezüst pénzt
a legmagasabbban vásárol

BARNABANK,

Budapest, Nádor-utca 26. (Tőzsdével szemben).

falusi ember ruha híján még az utcára sem mehet ki. A Gazdafront nem türi a bankárok és gyárosok uzsoráját, hanem megszervezi a falu népet és küzd a gazdaérdekek mellett. Erdélyi Aladár kifejtette, hogy a Gazdafront minden erejével azon lesz, hogy csökkentsék a falu terheit. Udvardy János részletezte a Gazdafront programját, mely szerint *minimálni kell a buza árát, követelni a borfogyasztási adó eltörlését, a Vörpárlat felszabadítását.* Több ezer kisember megélhetése függik ahhoz, hogy a szőlő földadóját mielőbb leszállítsák. Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója a szervezkedés fontosságáról szólt.

Karcag új képviselője: Kenyeres János.

Vitéz Kenyeres Jánosnak, Karcag és Kisujszállás megválasztott képviselőjének április 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor adta át a mandátumot a karcagi városházán *Folkusházy* Sándor választási biztos. A választás egyhangú volt.

Értekezlet a községek háztartási reformja ügyében.

Az elmúlt héten *Scitovszky* Béla belügyminiszter elnöklésével nagyszabású értekezlet volt a községi háztartások tervezett rendezésével kapcsolatban. A törvénytervezet szűkségességét *Scitovszky* Béla belügyminiszter ismertette és hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslatnak az a célja, hogy a községeknek átengedett közszolgáltatásokat összpontosítsa és megszüntesse a fennálló aránytalanságokat és igazságtalanságokat.

A vita során *Marschall* Ferenc országgyűlési képviselő arra utalt, hogy nem tartja helyesnek, hogy a bevételi források közt még mindig szerepel a borfogyasztási adó. *Somogyi* Szilveszter szegedi polgármester a kishírlék helyzetére hívta fel a kormány figyelmét. *Köncz* János főjegyző helytelenítette, hogy a tervezet az eddigigé nagyobb hatósági gyámkodást helyez kilátásba, holott a községek szabad légkört várnak. *Bottlik* József országgyűlési képviselő szerint a kultuszadót okvetlenül rendezni kell.

A vitát *Scitovszky* Béla belügyminiszter zárta be és hangsúlyozta, hogy egy-kétszáz jómódu községgel szemben ezerszámban vannak *katasztrófális* helyzetben levő községek, a kormányzatnak tehát kötelessége, hogy sürgősen megoldja ezt a nagyjellegű kérdést.

Eladó

Pusztaszentivánon, Budapesttől 34 kilométerre, 1 órányira a Budapest—Szolnok-i fővonal mentén, vasutállomás Pusztaszentivánon, a birtok közepén (naponta 12 vonat oda, 12 vonat vissza) országút és patak mentén, kertészetre és baromfityénzésre kiválóan alkalmas, kitünő földek 800—1200 öles parcellákban, □ölenként 1 pengőtől felfelé, eladók; továbbá ugyanott kitünő szántóföldek kisebb - nagyobb tételekben négy-szögölenként 50 fillértől felfelé, előnyös fizetési feltételek mellett.

Felvilágosít minden vasárnap és szerdán egész nap Pusztaszentivánon lévő parcellázási irodában, egyébként pedig

Budapest, V., Zrinyi-utca 12.,
félémelet 2.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Megszűnt a jóvátételi bizottság.

A keleti jóvátételi bizottság, amely Magyarország és Bulgária háborús jóvátételének ügyét intézte, április hó 14-én megszűnt. A bizottság utolsó ülésén bejelentették, hogy Magyarország és Bulgária teljesítették a jóvátételi kötelezettségüket. Ezután a jóvátételi bizottság üléseit beakasztották és ezzel a bizottság beszüntette működését.

A német-osztrák vámunió ellentervezte.

A német-osztrák vámunió tervével kapcsolatban az elmúlt héten nyilvánosságra jutott *Briand* francia külügyminiszter ellentervezte. A francia külügyminisztérium tervezete elsősorban a különböző gabonaexportáló államok gabonafeleslegének elhelyezéséről szól. Részletes tervezetet dolgoztak ki, hogyan lehet majd elhelyezni az ipari államokban ezeket a gabonafeleslegeket. A francia külügyminisztérium egyáltalán nem titkolja, hogy a tervezet valódi célja a német-osztrák vámközösség gyakorlati kivételének megakadályozása. A kelet-európai gabonaexportáló államok részére meg kell nyitni a különböző piacokat, hogy elhelyezhessék gabonafeleslegeiket és azt hiszik, hogy ezeknek az államoknak ebben az esetben nem áll majd többé érdekében, hogy esetleg csatlakozzanak a német-osztrák vámközösséghez.

A német lapok az ellenvámunió tervezetével kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy nem egyéb, mint ellenakna a német-francia harcban és csupán azt a célt szolgálja, hogy az ellentervezettel együtt a német tervezet is elcsúszhassék.

Az olasz lapok azt írják, hogy Németország meg akarja nyerni Magyarországot a vámunióhoz való csatlakozásra, Franciaország pedig azon fáradozik, hogy Magyarország nem mondjon. Magyarország azonban nem kockáztat hamis lépést, hanem egyelőre tartózkodó álláspontot foglal el.

A német-osztrák vámunió tervével kapcsolatban az elmúlt héten megérkezett Genfben, a Nemzetek Szövetsége főtájtárságához az angol kormány jegyzéke, melyben azt indítványozza, hogy a Nemzetek Szövetsége májusi tanácsülésének napirendjére tüsszék ki a német-osztrák vámegyezmény kérdését, azaz jogi szempontból való megvizsgálását.

Az olasz kormány elhatározta, hogy Angliával egyetelműen jár el és a döntést a Nemzetek Szövetségének engedi át.

Jorga tanár az új román miniszterelnök.

A román kormányválságban április hó 18-án pártatlanul álló szenczió következett be: a *Titulescu*-kormány lemondott, mielőtt még letette volna az esküt. Az új kormányt *Jorga* professzor alakította meg s a *Jorga*-kormány már le is tette az esküt a király kezébe. A *Titulescu*-kormány miniszterei már javában készültek az eskütételre, amikor a király vértanulán újabb audienciára kérte magához *Titulescut*. *Károly* király felszólította a miniszterelnököt, hogy vegye be a kormányba utólag *Argetoianut* is. *Argetoianu* vörös posztó a pártok szemében, mert az utóbbi időben kifejezetten a diktatura mellett foglalt állást. *Titulescu* a királyi audienciáról *Maniu*hoz sietett és közölte vele a király kívánságát. *Maniu* kijelentette, hogy a parlament ebben az esetben nem támogathatja a kormányt. *Titulescu* ezután *Jorga* professzorral tárgyalt s miután *Jorga* hajlandónak mutatkozott az új kormány megalakítására, *Titulescu* visszatért a királyi palotába és beadta lemondását. A király elfogadta a lemondást és *Titulescu* javaslatára *Jorga* Miklós professzort bízta meg az új kormány megalakításával. *Jorga* félóra alatt összeállította az új kormánylistát. *Károly* király nyomban aláírta a miniszterek kinevezését s a kormány tagjai letették az esküt.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Termesszünk sok pillangósvirágú növényt!

Irta: Villar Ödön.

A mai nehéz gazdasági viszonyok arra kényszerítik a gazdát, hogy lehetőleg kevesebb költséggel nagy termést állít-hasson elő. Nagy termés azonban csakis bőséges trágyázással érhető el, ami pedig mindig pénzébe kerül a gazdának. Természetesen ezért a trágyázásról nem mondhatunk le, sőt éppen a mai viszonyok indítják különösen arra a gazdát, hogy minél bőségesebben trágyázzon, mert csak ekkor tudja a természet érdekében folytatott munkáját jövedelmesebben gyümölesztetni. Csakhogy trágyázhatunk olcsón és drágán is. Fokozhatjuk nagy mértékben a trágyával terméseinket, csak hogy egyszer ráfizetünk erre a termésfokozásra, máskor pedig nagy jövedelemmel fog járnunk az.

A legdrágább növényi táplálóanyag a nitrogén. Ezért még a legolcsóbb nitrogéntrágyáért, a méz-nitrogénért, is kerekén csaknem 1.50 P-t kell fizetnünk kilogrammonként. Éppen ezért a nitrogéntrágyákkal nagyon csinján kell bánnunk, mert céltudatlan alkalmazásakor hamar ráfizetünk a trágyázásra. Különösen fontos, hogy a gazda legolcsóbb nitrogéntrágyáit, az istállótrágyát, a húgylevet, a szerves hulladékanyagokat becsülje meg, mert ellenkező esetben sokat kell áldoznia a drágább nitrogénműtrágyákra, melyeket azonban teljesen mégsem nélkülözhetünk. Nitrogéntrágya nélkül ugyanis jó terméseink, kivéve kevés öserőben lévő talajainkat és a tőzeget, nem lehetnek.

Van azonban a gazdának egyéb módja is, hogy talaja nitrogénmennyiségét növelje. *Termesszünk sok pillangósvirágú növényt.* A pillangósvirágú növények gyökereinek ugyanis — amint a *Vasárnap* olvasói előtt már sokszor rámutattam — parányi lények, úgynevezett baktériumok élnek, amelyek a levegőből gyűjtik a nitrogént és adják át a talajnak.

Minden egyes gazdaságban meg kellene lenniök az állandó pillangósvirágú növényeknek, melyeket rendszeresen a gazdaságnak legalább negyedrésznél kellene természetünk. Az a nitrogénmennyiség ugyanis, melyet ily módon juttathatunk talajunknak, igen tekintélyes. Legújabb vizsgálataim szerint *néhány száz kilogrammal lesz több katasztrális holdanként a talaj miveleti rétegének nitrogéntartalma, ami a nitrogénműtrágyák árában kifejezve néhány száz pengőnek felel meg.* De talajunknak ily módon való nitrogéngazdagodását abból a buja fejlődésből is megítélhetjük, amit a pillangósvirágúak után vetett növényeken tapasztalhatunk.

Nemcsak Magyarországnak, de az egész föld kerek-ségének is a legértékesebb pillangósvirágú növénye a *lucerna*. Ennek a növénynek — feltéve, ha termesztését talajunk megengedi — egyetlen egy gazdaságból sem szabadna hiányozni. Ezért ennek termesztésére a gazda mindig különös súlyt helyezzen, hogy azt a rendkívül nagy hibát mielőbb kiküszöbölhessük, mely általa áll elő, hogy Magyarországon alig hat év alatt a lucerna vetésterülete csaknem 100.000 katasztrális holddal csökkent. A lucernához hasonlóan értékes pillangósvirágú növény a *lóhere* is, melynek termesztése inkább hazánk csapadékosabb vidékein ajánlható.

A jobb talajokra ajánlható pillangósvirágú növények a fentiekén kívül az őszi vetésű *borsó*- és *bükkönyfélék*, továbbá a *bíborhere* is. Utóbbi ugyan kissé gyengébb talajokon is sokszor sikerrel termesztendő. A kimondottan gyenge talajok legbiztosabb őszi vetésű pillangósvirágú növénye a *szöszösbükköny*. Tavaszai vetésű növények közül a gyengébb talajokon a *homoki borsó* és a *nyulzapuka* a legértékesebb. Jobb talajokra a *vetési borsó*, *tavaszi bükköny*

ajánlható. Szárazabb fekvésben a *paszuly* termesztése is igen kifizetődő, különösen most, amikor az egyöntetűbb, apróbb magvu paszulyt iránt a külföld is igen érdeklődik. Csapadékosabb vidéken a *lencse* is egyik értékesebb pillangósvirágú növényeink közé tartozik. A *balticium* pedig a gyengébb talajok lucernája, míg az ugyancsak pillangósvirágú *csillagfürtnek* csak mérszben szegényebb homoktalajokon zöldtrágyanövényként van jelentősége.

Apró jótanácsok.

Az alma és körte varrasodását okozó gomba ellen hathatósan úgy védekezhetünk, ha a fákat már a virágbimbók kinyílása előtt egy pár nappal felszázalékos bordói oldattal megpermetezzük. Ebbe a bordói oldatba célszerű száz literenként 40 deka arzoltat vagy 20 deka urániazidot és 60 deka meszet is belekeverni. Így egyben a téli araszoló rügyet, bimbót, apró hajtást lerágó hernyókat is elpusztítjuk. Ez a permetezés finom ködszertien történjék. Az arzén és urániazidotartalmu permetező lé mérges. Ezért a gazdának nagy óvatossággal kell eljárnia. Fűvet csipegető apró jószág (baromfi) az ilyenekkel megpermetezett fák alatt ne tartózkodjék. A munkás pedig, aki e permetezést végzte, evés előtt igen alaposan mossa meg a kezét.

A szobai eserepes növények (virágok) átültetését március végén elkezdhetjük. Hogy az átültetett növények begyökeresedése hamarabb és biztosabban megtörténjen, szükséges, hogy az átültetett növényeket néhány napig zárt, nem sokat szellőztetett szobában tartassuk.

Magyarország buzatermelésének mai helyzetében azért kell minden erővel a minőség megjavítására törekedni, mert a külföld csak oly búzát hajlandó fölünk jobb áron megvásárolni, amely alkalmas a külföldi gyenge búzákhöz keverten ezek olyfok megjavítására, hogy megfelelő minőségű őrleményt szolgáltatassanak. Minthogy ezek az országok erre a célra főképpen a háború óta kitűnő minőségű tengerentúli búzákat használnak, nekünk magyaroknak arra kell törekednünk, hogy a mi búzáink minőség tekintetében versenyehessen ezekkel a tengerentúli búzákkal. Ez idén is azt láttuk, hogy némely vidéken, ahol a nemesített finom búzafajták kellőképpen elterjedtek, ezekért a kereskedők 3—4 pengővel magasabb árat fizettek, mint a közönséges szokványbúzákért.

A buzavetést akkor kell hengerelni, még pedig nehéz hengerrel, ha a buza a kemény télen át felfagyott és a fagy a növényzetet felszívta. A folyó tavasszal tehát, minthogy enyhé telünk volt, a hengerezésre alig lesz szükség. Annál hasznosabb lehet azonban a fogsolás. Ennek a munkának rendszerint április hóban van az ideje, amikor melegebb napok állanak be, amikor a buza között a gyom már kelni kezd. A fogsolást azonban hideg, száraz, szeles időben nem célszerű végezni, hanem legjobb olyankor végrehajtani, amikor az idő eszegegsre áll. A fogsolást megtéptázza ugyan a búzát, de az csakhamar bujább, szebb fejlődésnek indul és nagyobb terméssel fizet. Nagyon száraz viszonyok között, pl. az Alföldön mégis megfontolandó, hogy fogsoljuk-e a búzát, mert ettől újabb fejlődésnek indul ugyan a buza, de valamivel később érik. Csapadékosabb vidéken, pl. a Dunántúlon a fogsolás semmiféle veszedelemmel se jár.

A paradicsom alá a trágyát legjobb fészkenként adagolni. Egy ásonyom földet kiemelünk azon helyről, hova a palánta el lesz ültetve, ebbe a gödörbe teszünk 4—5 maréknyi erősen korhadtnem penészes trágyát, ezt összekeverjük a talajjal. Jó, ha időnkint a nyár folyamán még hígított trágyaléval megöntözzük a paradicsomtöveket.

A repce és a rozsos repce hüvelyeképződés előtt kifogástalan fejtakarmány. Virágzás után azonban csipős ízt ad a tejnek. Ezért ilyen csak 5—6 kg. szalmával vagy más zöldtakarmánnyal keverve etessünk fejőstehennekkel.

Ki jár ma már őszi fejjel?
Okvetlen próbálja meg! 5-6 nap alatt

ŐSZ HAJÁNAK, bajuszának, szakállának visszaadja eredeti természetes színét, ha az **„IBIS”** keleti hajfijító rezerátort használja!

Nem festék, nem ártalmas. Egy üveggel 1.20, 1.60 P. Postai csomagok utánvét mellett azonnal küldünk.

Főraktár: VELLNER Herkules Drogéria,
Budapest, Kálvin-tér 5. sz. Telefon: Aut. 847-80.

A kukoricát ne eke után, szemmérték szerint vessük, hanem vonalozott földön, egyforma távolságra kijelölt fészkekbe, kapa után. Mihelyt a sorok látszanak, meg kell a földet fogasolni, mikor pedig már a növények jól látszanak, meg kell a kukoricát kapálni. A kapálást mindannyiszor meg kell ismételni, ahányszor a föld megfomódott vagy a gyom felveri. A töltögetés teljesen felesleges, sőt káros. A töltögetéssel ugyanis nagyobb felületet adunk földünknek s így ez gyorsabban kiszárad. A szél ellen nem véd az a maroknyi föld, mit a tövek körébe humuk; nézzünk csak körül, minden uradalom kukoricája töltögetés nélkül van művelve és mégse dönti ki az ő kukoricájukat a szél! A töltögetés helyett kapáljuk simán a tengerit és pedig annál gyakrabban, minél nagyobb a szárazság. A kapával öntöz a gazda!

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A szikjavító akció mérlege.

A földművelésügyi minisztérium az 1928-ban megindított szikjavítási akciót 1930-ban is folytatta. Ebben az esztendőben mintegy 3216 katasztrális hold szántóföldet vettek javítás alá. Három év alatt összesen 8684 hold földterületen végeztek a gazdák szikjavítást. A szikjavításban résztvevő birtokok között számbeilég a kisbirtokok vezetnek, 47 százalékos arányszámmal. Az akció első évében a szikjavításnál műszaki feladatok között a cukorgyári műsziszap mennyisége volt a túlnyomó. Két év előtt és a múlt esztendőben már főként szarmata műsziszapot használtak birtokosaik. A három esztendő alatt a javított talajok 80,3 százalékán szarmata műsziszapot, 12,1 százalékán cukorgyári műsziszapot, 7,6 százalékán pedig lilafüredi műsziszapot szórta-
tak el.

A vasmezei méhészek kívánsága.

A Vasmezei Méhészek Egyesületének most tartott rendes évi közgyűlésén egyhangulag elhatározták, hogy felterjesztést intéznek a földművelésügyi miniszterhez és abban kéri, hogy alkalossan országos szabályrendeletet a vándorméhészet szabályozására, mert a mostani gyakorlat rendezetlen volta miatt a vándor méhészek egymás elől és a helyi méhészek elől veszik el a méhlegelőket. A közgyűlés felterjesztésében még azt is kéri a minisztertől, hogy a budapesti rovartanai állomás és a méhészeti felügyelőség tegye vizsgálat tárgyává azt a körülményt, hogy gyümölcsfák virágzása idején végeztek porzás és egyéb védekezés következtében igen sok méh elpusztul és tegye tanulmány tárgyává, miként lehetne a gyümölcstermesztést és a méhészet érdekében ezen a téren összeegyeztetni.

Mikor van helye a földhasznóbér leszállításának?

Az Országos Magyar Földbérleti Egyesület legutóbb foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy mikor lehet a hasznóbér csökkentését eredményesen szorgalmazni. Megállapították, hogy az érvényben lévő 6140/1923. M. E. rendelet alapján hasznóbér leszállításának csak azon egyetlen esetben van helye, amikor a szerződés 1923 augusztus 18-ika után jött létre, a hasznóbér egészen, vagy részben pénzben van megállapítva és ha ezt a hasznóbért eddig sem a felek megállapodása, sem pedig bírói határozat nem módosította. A terményhasznóbér felemelésének pedig egyáltalában nincs helye.

A burgonyatermelés fejlesztésének kérdése.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legutóbb megalakított burgonyatermelési szakosztályát. A szakosztály alakuló ülésén

Számos kiállításon I., II. díjjal és a Faluszövetség arany érmével kitüntetett törzseimből

keltetőtojások

Állandóan kaphatók: Óriástartú pekingsi kacsatojás 50 fillér, sötét Rhode Island, fehér amerikai Leghorn, fogolyszínű olasz tyúkolt keltetőtojásai 20 fillér. Csinecsla prémnyulak. Csomagolása ingyen.

Fajtisztaságért és termékenyséért felelősek.

HJ. KÁLMÁN IMREÉ fajbaromfityészet, Kunmadaras.

Koós Mihály kamarai igazgató mindenekelőtt rámutatott arra, hogy az utóbbi évek statisztikája szerint minden termelési ág fejlődött, egyedül a burgonyatermelés stagnál. Ezen az állapoton változtatni kell és a megfelelő módokat megkeresése lesz a szakosztály feladata. Eszenyi Jenő, a szakosztály elnöke, vázolta a szakosztály munkaprogramját. A burgonyatermelés megérdemli, hogy vele behatóan foglalkozzunk, mert a burgonya megművelése évente 15 millió napszámot jelent, ami több, mint 300.000 embernek a megélhetése. A burgonyatermelés előmozdítását célzó kérdéseket három csoportba osztja: 1. A termelés tekintetében fontos a fajtak helyes megválasztása és azok helyes területi elosztása. Foglalkozni kell a burgonya öntözésének, a belföldi fogyasztás emelésének, valamint a takarmányozás céljaira való felhasználásnak a kérdésével. 2. Helyes vasúti tarifa-politikával kell kiegyenlíteni a belföldi szükségletet és előmozdítani az exportot. 3. A kereskedelem megszervezésével és az exportkereskedelemből külföldi érdekvédelmével elő kell mozdítani az értékesítést és az exportot. Vitéz K. Takács Gyula rámutatott a fajtak megválasztásánál figyelembe vevendő szempontokra és az előesírattal való korai burgonyatermelés fontosságára. Csaplár József szerint a kisgazdák várják az irányítást. Beke László a burgonyatermelést a hussértés-tenyésztéssel javasolta kapcsolatba hozni. A szakosztály úgy határozott, hogy az egyes kérdéseket külön-külön fogja megvitatni. Legközelebb a termelési fajtak megválasztása és területi megosztása kerül sorra.

Szakkönyvtárat kapott két község.

A földművelésügyi miniszter Szakály és Bölske községek olvasóköriének 110—110 kötetből álló gazdasági szakkönyvtárat adományozott.

Gyümölcsfa-ápolómunka a Balatonvidéken.

A Balatonfüred-vidéki gyümölcsfajvédelmi körzetben az idei év folyamán huszonekét gazda gyümölcsösében mintegy kétezer gyümölcsfát permeteztek meg. A permetezés előtt, ahol szükséges volt, kéregkaparásban és ágritkításban is részesítették a gyümölcsfákat, a permetezést pedig kizárólag házi készítésű szerekkel — rézgálicca és mézkenővel — végezték el. A házi készítésű szerek alkalmazásával a permetezés költségeit olcsóan sikerült leszorítani, hogy a körzet a jövő évben már valószínűleg elérje célját és Balatonfüred környékén minden gazda rendszeresen fogja ápolni és permetezni gyümölcsfát. A permetezési munkálatokat Faber György kamarai fogalmazó utmutatásai szerint Fejes Béla és Meretei Imre gazdálkodók vezették a tanfolyamon kiképzett szakmunkásokkal.

Zöldhitelet és gabonaértékesítés.

A gazdákat közelről érdeklő kérdésekkel foglalkozott legutóbb az Országos Mezőgazdasági Kamara közigazdasági osztálya. Az idei terméss gabona értékesítésének kérdésével kapcsolatban megállapították, hogy a jelenlegi bizonytalan helyzet, különösen a zöldhitelet, illetve az új termésre való előlegnyújtást nehezíti meg. A megindult vita során a szakosztály egyhangúan kifejezést adott annak a véleménynek, hogy arra az esetre, ha a külkereskedelmi tárgyalások és a londoni konferencia eredményei az idei termés értékesítésénél még nem érvényesíthetnek, az értékesítés megfelelő lebonyolítására szükséges intézkedéseknek elő kell készítenie. Mivel a zöldhiteletnyújtás elmaradása folytán mintegy negyven millió pengő hiányzik ma a mezőgazdasági termelésből, felkéri a kormányt, hogy mozza az erre hivatott szövetkezeti intézményeket, a gabona-kereskedelmet és a pénzügyeteket olyan helyzetbe, hogy az idei terméss gabonára előleget nyújthassanak. Az abraktakarmányok magas árával és különösen a takarmánygyárból mutatkozó hiánnyal foglalkozva, Serbán Iván dr. főtitkár megállapította, hogy a magyar házmarha előállítás költségei a szomszédos államok termelési költségeinél magasabbak. Egyhangúan elhatározták, hogy felkéri a kormányt, juttassa az intervenció vásárlások során birtokába jutott, gyenge minőségű buzákat kedvező áron a hisztáló gazdák rendelkezésére.

Magyar ember
magyar cégtől vásárol

minden hangszerrel,
melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszerélepe szállít.

Budapest, VI./29. Király-utca 58.
Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

A mezőgazdasági termelő és fogyasztási szövetkezetek együttműködése.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége fogyasztási és értékesítő szakosztályai legutóbbi ülését tartották, hogy megalkassák azt a közös bizottságot, amely a mezőgazdasági termelő- és fogyasztószövetkezetek szorosabb együttműködésének előmozdítására lesz hivatott. Az ülésen Balogh Elemér dr. felsőházi tag elnökölt, aki a mezőgazdasági termelő és fogyasztói rétegek kapcsolatának és együttműködésének a jelentőségét hangsúlyozta. Antal István dr. titkár javasolta egy országos szövetkezeti bizottság megalakítását, amelynek célja a mezőgazdasági termelő- és fogyasztószövetkezetek közötti gazdasági és erkölcsi együttműködés előmozdítása, egymásközi kapcsolatainak kiépítése s ezáltal egy a termelőnek, mint a fogyasztásnak racionális megszervezése. Az értekezlet a javaslatot egyhangulag elfogadta és elhatározta, hogy azt jóváhagyás végett a Szövetség igazgatótanácsa elé terjeszti.

A FAKSz hat év alatt 31.661 embernek nyújtott 43.6 millió pengő összegű hitelt.

Most tette közzé az Országos Falusi Kislakásépítő Szövetkezet (FAKSz) 1930-ról szóló hatodik üzletjelentését, mely szerint az elmúlt évben összesen 5371-en kaptak 7.6 millió pengő értékű anyaghitelt. Ez a következőképpen oszlott meg: 5920-an kaptak egyenként legfeljebb 1500 pengős, husz év alatt törlesztendő négy százalékos hitelt, 52-en legfeljebb 640 pengős hitelt, 4 százalék mellett három évi törlesztésre és 29-en egyenként legfeljebb 400 pengőig terjedő négy százalékos és egy év alatt törlesztendő kölcsönt. Ha figyelembe vesszük, hogy az előző öt év alatt a FAKSz 26.290 személyt juttatott 35.9 millió pengő hitelhez, akkor megállapítható, hogy a szövetkezet határozatos működése alatt 31.661 ember számára tette lehetővé összesen 43.6 millió pengő kölcsön folyósításával, hogy megépítse saját családi otthonát. A szövetkezet közérdekű munkája iránt még mindig nagy az érdeklődés, mert még mindig sokan vannak a földreform során házhelyhez juttatottak, akiknek szükségük van a szövetkezet támogatására s akik a mai nehéz viszonyok közepette képtelenek lennének hűzukat megépíteni. A FAKSz-akció keretében a múlt évben számos tüpusztította családi otthon felépítése is sikerült. Takácsiban 91 és Fertőhomokon 31 egyén kapott ilyen tüzkár építési kölcsönt.

Trianon halottai. Mult év december hó végén szívzselhűdésben Budapestet elhunyt Halmy Béla dr. a csehek által elszakított Somorja község evangélikus lelkésze. Halmy Bélát a csehek mint lázadót és kémét haditörvényszék elé állították, majd pedig kiutasították. Az izgalom végül is megölték Halmy Bélát, aki Budapestet hunyt el. Felesége, született Fény Valéria, április 17-én Budapestben halt meg. Halmy né mindenben követte férjét és a csehek által okozott rengeteg szenvedés okozta halálát.

Kormányzói kitüntetés. A Kormányzó Úr a miniszterelnök előterjesztésére Jeney János cibakházi lakosnak kettős életmentésért a magyar érdemkeresztet adományozta. Korcsmáros Emil ráckevei és Weisz Lajos komádi lakosoknak pedig bátor harctársukkal véghez vitt életmentésekért a magyar bronz érdeméremet adományozta.

Tizenhét évi hadifogság után tért haza egy borsodi gazda. Zakár László földműves, aki a borsodmegyei Ostoros községbe való, még 1914-ben az északi harctéren orosz fogságba került. Zakár már évek óta nem adott hírt magáról, míg most a napokban, tizenhét esztendei távollét után váratlanul hazatért szülőfalujába. Az ostorosiak nagy örömmel köszöntötték a hosszú raboskodás után hazatért Zakár Lászlót.

Kitüntetett gazdasági cselédek. Mayer János földművelésügyi miniszter pénzjutalommal és elismerő oklevéllel tüntette ki Taba István és Csicsár János lovászpatonai gazdasági cselédeket, akik ötven éve állanak az Esterházy grófi uradalom szolgálatában. A miniszteri kitüntetést szép ünnepség keretében adta át a pápai járás főszolgabírája a hűséges munkásoknak.

Eperjes új polgármestere magyar ember. A cseh megszállás alatt lévő Eperjes város képviselőtestülete a napokban töltötte be a megüresedett polgármesteri széket. A régi magyar város polgármesterévé abszolút szótöbbséggel a keresztényszocialista párti magyar Rovó Gyulát választották meg. Az eredmény kihirdetését az egész város lakossága igaz örömmel vette tudomásul.

Egy zöld levélről.

*Kezembe dobott az Élet
egy picike zöld levelet;
rá van írva: „Itt a tavasz;
a hűség, jószág, szeretet...”*

*Rá tehet írva — festve is! —
akármilyen szép kékelet:
válasz nélkül hagyom én őt,
aki engem csak hiteget!*

Irtó: ASZTALOS P. KÁLMÁN (Csanádpalota).

Százhatvanegy millió lakosa van Oroszországnak. A legutóbbi orosz népszámlálás alkalmával megállapították, hogy Szovjetország lakossága százhatvanegy millió lélek, amelyből száztízmillió lélek esik a tulajdonképpeni orosz köztársaságra. Harmincegymillió lakosa van az ukrán köztársaságnak, hat és félmillió a kaukázusi köztársaságok lakóinak száma. Négy és félmillió Izbekisztán köztársaság lakossága, több kisebb szovjetköztársaság lakossága pedig összesen kilencmillió lelket számlál.

Előnyös és nagyon olcsó földvásárlás. Olvasóink figyelmébe ajánljuk lapunk más helyén megjelent „Eladó Pusztaszentivánon” című hirdetését, olvassák el figyelemmel és ne mulasszák el megtekinteni azokat, akiknek olcsó földre van szükségük, mert kertészetre és baromfitenyésztésre kiválóan alkalmas kitűnő földekről van szó és kisebb-nagyobb tételben négyesgötenként 1 pengőtől felfelé adható. Felvilágosítás minden vasárnap és szerdán egész nap Pusztaszentivánon lévő parcellázási irodában, egyöbbségtől pedig Budapesten, V. Zrínyi-u. 12., félmelet 2., kapható.

Kémszerkölesön. Nemzeti Bank vagy bármilyen részvény, részvénytörzsdéket is legjobban értékesíthető Barna Bankházánál, Budapest, Nádor-u. 26. (a tőzsdevel szemben). Ugyanott minden tőzsdei és pénzügyi kérdésben díjtalan felvilágosítást kap.

Műkedvelő előadás Szerepen. A szerepi (Biharmegye) népkör, mint a Faluszövetség fiókja, április hó 6-án, huszvet másodnapján, műkedvelő előadással egybekötött tánemuatlásigot rendezett. A kitűnő műkedvelő gárda színrehozta Pölöskei János „Férjhez megy a bíró lánya” című színművét, nagy és osztatlan sikerrel. A gárda tehetséges tagjai: D. Mile József, Tóth Etuska, Mile Ilonka, Nagy Róza, T. Jenei Gyula, Gali Mancika, Csiki Jolán, Nagy Róza, ifj. vitéz Gali Lajos, Mile Kálmán, Oláh Imre, Jenei Gyula, Tóth Matildka, Gali Mancik, Hírók János, Hírók János, Oláh Imre, Hírók Lajos, D. Mile Imre és ifj. vitéz Gali Lajos, valamennyien ritka rátermettséggel és odaadással alakították szerepeket és a közönség lelkes tapsokkal jutalmazta meg pompás játékaikat. A rendezés nehéz munkáját Szabó Balázs választmányi tag vezette hozzáértéssel és fáradhatatlanul. Az est tiszta jövedelme 78 pengőt eredményezett a Népkör javára. Mile Imréné 3 és Léta Ernő 20 pengőt adományozott a nemes célra. (Beküldte Mile Antal titkár.)

A szerepi népkör műkedvelő gárdája, a „Férjhez megy a bíró lánya” színmű szerepeiben.

Négy olasz és négy magyar győzelem a magyar-olasz boxmérkőzésen. Április hó 12-én este zajlott le Budapesten a magyar-olasz ökölvívő-mérkőzés, amelyen Horthy Miklós Kormányzó ur is megjelent, Gömbös Gyula honvédelmi miniszterrel. A mérkőzés hosszas küzdelem után eldöntetlenül végződött, amennyiben négy mérkőzésben a magyar boxolók, négy mérkőzésben pedig az olasz boxolók győztek.

Kitűnő hajápolószert. Sok köszönő- és elismerőlevél igazolja, hogy visszanyeri fiatalkori eredeti hajszínét, ha az „Ibis” keleti hajfijító regenerátort használja. *Okvetlen próbálja meg, 5—6 nap alatt bajuszának, szakállának visszaadja eredeti természetes színét. Itt az a fődolog, hogy nem festék, nem ártalmas.* A hajhagymát életre kelti és a haj eredeti színét nyeri vissza. Például, ha valakinek szőke haja volt, az szőke lesz, ha barna volt, barna lesz, és így tovább. Tegyen egy próbát és rendeljen egy üveggel, hálás lesz érte. A Vasárnapra való hivatkozás mellett kedvezményben részesül. Megrendelhető: *Vellner Herkules-drogéria, Budapest, Kálvin-tér 5. szám.* Postai csomagokat utánvétel mellett szállít.

Hét évi fegyháza ítelték a sikkasztó mohácsi árvaszéki ülnököt. Ismeretes, hogy Kolosváry Dénes mohácsi árvaszéki ülnök hosszabb időn át elsikkasztotta a kezére bízott közpénzeket s az árvapénztárból több, mint százezer pengőt eltulajdonított. Kolosváry ellen két hónappal ezelőtt megindították a fegyelmi vizsgálatot és vizsgálat után azonnal letartóztatták. A sikkasztó árvaszéki ülnök bűnperében a pécsi királyi törvényszék Mohácsra kiszállott tanácsa április hó 15-én ítélkezett és Kolosváry Dénes sikkasztás miatt hét évi fegyháza ítélte. Az ügyész súlyosbításért felebbezett, Kolosváry védője pedig a büntetés enyhítését kérte.

Az olasz követ leányának esküvője. Mario Arlotta budapesti olasz királyi követ leánya, Lilianna Arlotta és De Astis Giovanni dr. olasz követiség első titkár április hó 15-én délelőtt tartották esküvőjüket Budapesten a belvárosi főplébánia-templomban. A díszes esküvőn a magyar közcélet és a diplomáciai világ számos előkelősége jelent meg. Az esketési szertartáson jelen volt Horthy Miklós Kormányzó Ur, felesége, Augustia királyi hercegnő, József királyi herceg, Magdolna főhercegnő, Bethlen István gróf miniszterelnök, Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, Károlyi Gyula gróf külügyminiszter és az összes külföldi követcségek tagjai. Az esketési szertartást és ünnepi szentmisét Angelo Rotta budapesti pápai nuncius tartotta. Az esküvő után az ifjú pár Lillafüredre utazott. A polgári esküvőn Sipőcz Jenő polgármester eskette az új párt.

Cimere lesz a református egyháznak. A magyar református egyháznak eddig nem volt cimerepaizsa, most azonban a református konvent elhatározta, hogy megrajzoltatja az egyház cimerepaizsát. A cimerepaizs Debrecen város címerét ábrázolja, amelyet köriratképpen Bethlen Gábor erdélyi fejedelem következő jelmondata díszít, amit egyébként először Szent István királyunk mondott: „Ha Isten velünk, ki ellenünk!”

Huszezer pengő kölcsönt adott falujának. Detl István ciki gazdálkodó, aki nemrég tért vissza Amerikából, huszezer pengő kölcsönt adott falujának község-háza építésére. Detl a kölcsönt husz esztendőre adta a mindenkori bank-kamatláb ellenében és a kölcsön időközben fel nem mondható.

Amerikai fehér leghorn

tenyésztőjások

kaphatók teljes garancia mellett, darabonként 20 fillérért.

Horváth Miklós tenyésztőnél.

Golop, u. p. Tállya.

Elkészítik a koronára szóló fővárosi kötvénytulajdonosok kataszterét. A koronára szóló fővárosi kötvénytulajdonosok a Budai Társaskör helyiségében Krivoss Árpád dr. fővárosi bizottsági tag elnöklete alatt értekezletet tartottak érdekeik megbeszélése céljából. Az értekezlet elnöke rámutatott arra, hogy a főváros annak idején a kölcsön visszafizetésére teljes vagyonával vállalt felelősséget és így nem lehet erkölcsi alapja annak, hogy a kötvényeknek méltányos felértékelése elől elzárkózzék. Többek hozzájárulása után megalakult a végrehajtóbizottság, amely nyomban elhatározta, hogy az érdekeltek összeírása céljából nagy propagandát indít és már ez alkalommal is felkéri a koronára szóló kötvénytulajdonosokat, hogy címüket a végleges kataszter elkészítése céljából sürgősen és saját érdekekben a Budai Társaskör titkárságának címére (I., Déliavasút, Krisztina-körút 103) elküldjék.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Olcsóbbak-e ezidén a mezőgazdasági gépek, mint azelőtt voltak? 2. Melyik répnak van legnagyobb tápereje a takarmányrépák közül? 3. Tyúkötámban igen elcsapódtak a teltek, mivel lehetne a kártékony rovarokat kiirtani? 4. Használ-e a Lysoform a baromfielhullás ellen? (1387. számú előfizető, Kishodolva.) — **Felelet:** 1. Mezőgazdasági gépek egy-némelyike többé-kevésbé olcsóbb lett. 2. A takarmányrépák közül legnagyobb a tápereje az „olajbogyó” répnak. 3. Az ilyen valószínűleg óvatag (tyúkpoloska) van. Ezt bizony kiirtani nem lehet. Legjobb lesz az ől faalkatrészeit elégetni. 4. Tévédés volna azt hinni, hogy a Lysoform minden baromfi-betegség orvosszere; ez csak egy bevált fertőtlenítő szer.

Kérdés: 1. Milyen műtrágyát használjak tengeri alá? 2. Hány kilogramm műtrágya szükséges a tengeri alá katasztrális holdankint? (Sz. J. B., Keresztesiget.) — **Felelet:** A tengeri műtrágyákat általában nem szokta meghálálni. Nagyon élelmes növény; táplálékanyag-feltáró képessége nagy. Ha azonban nem szórják el a földre a műtrágyát, hanem géppel a tengeri sorába ki. holdanként 50 kg. szuperfoszfátot hullatnak, vagy minden fészkebe egy kis kávéskanálnyi szuperfoszfátot szórnak, akkor jobb eredményt remélhetők.

Kérdés: Bátyámtól egy tehent és egy sertést örököltem. Az örökség után illetéket vetettek ki. Meg kell-e az illetéket fizetni vagy pedig rábájlázható az illeték a bátyám után maradt ingatlanra, amelyet az özvegy használ? (6494. számú előfizető.) — **Felelet:** Ha a hagyatéki illetéket nem fizeti ki, bekebelezik a kincstár javára, az örökségi ingatlanra. Ha az illetéket a használó özvegy kifizeti, úgy az illetéket összegét jogosan követelheti öntől. Ha nem akar hagyatéki illetéket fizetni, ne fogadja el az örökséget.

Kérdés: Néhány nappal ezelőtt konyháim falán apró bogarakat vettem észre, amelyekből néhányat levélben felküldtem a tekintetes Székesfehérvári címéremre. Mi a neve a felküldött bogaraknak és hogyan kell kiirtani? (927. számú előfizető.) — **Felelet:** A beküldött rovar: muszkabogár. Fészke körül schweinfurtti zöld színű mérges port kell elhinteni, mely megöli.

Kérdés: Cementhordóba akarok tojást eltenni. Nem romlik-e meg a tojás és hogyan tegyem el a mesztelt tojást? (N. J., icske.) — **Felelet:** Cementhordóban olyan módon lehet tojást eltenni, hogy a hordóba vizet öntünk és ennek minden hektoliteréhez tíz liter frissen oldott mésztejet adunk. Az oldatba kell eltenni a tojásokat.

Kérdés: 1. Milyen fajta gyümölcsfa a legmegfelelőbb olyan házikertben, amely déli fekvésű és állandóan erős napfényt kap? 2. Lencsém a betakarítás után azonnal elpöti a sziszik, ami által a lencse teljesen használhatatlanná válik. Hogyan védekezhetem a sziszik ellen? (13.980. sz. előfizető, Bajna.) — **Felelet:** 1. Erős napsütésbe ház elé őszibarack, cseresznye, szilva, meggy, esetleg dió való. 2. A lencse sziszikesedését csökkenti lehet a vetőmag szénkénezésével. A lencsét hordóba öntjük s minden hektoliter irtartalomra fél deciliter szénkénezet egy lapos tányérban a hordók két harmad részig kitöltő lencse tetejére helyezjük, majd gyorsan és légmentesen a hordót fedelével lezárjuk s mintegy 24 óráig bántatlanul hagyjuk, hogy a szénkénezet gázai átjárják a lencsét és megölik a szisziket. Lényegesen kevesebb a sziszikes lencse, ha vetési idejét júniusra kitoljuk.

Kérdés: Mi szükséges ahhoz, hogy valaki erdőőr lehessen? (Hú otvósó.) — **Felelet:** El kell végezni az erdőőri iskolát, amely Szegeden (Királyhalom 2.) és Esztergomban van. Felvételt végezt érdeklődők az említett iskolák igazgatóságánál. Címük: M. kir. erdőőri és vadőri iskola.

Kérdés: 1. Plymouth napos csirkéket akarok vásárolni, hol és körülbelül milyen árban kaphatók ilyen csibéket? 2. Tyúkjaim nem tojnak, holott már évesek, mi lehet ennek az oka és mivel etessem a tyúkokat? (K. J. Dunaszekcső.) — **Felelet:** 1. A napos csirkék ára 50—100 fillér. Plymouth-tenyészetek: Turkvich Károlyné, Pészéradacs (Pest m.), Horváth József, Soroksárpéteri, Fiedler Lajosné, Monor, Baromfigazdaság Póstelek, stb. 2. A zöld fű pótolja a téli eleség hiányait. Ha ennek fogyasztására se kezdenek tojni, akkor legjobb lesz levágni őket.

Kérdés: 1. Hol szerezhető be a közlegelőkről szóló 1913. évi tizedik törvények? 2. Érvényben vannak-e még a háború idején köteles ingyenszolgáltatások? (S. I., Dövény.) — **Felelet:** 1. Kiadóhivatalunkban megkapható. 2. Nincsenek.

Kérdés: Mi az oka annak, hogy a hajam szakadozik és kihull? Mit tegyek, hogy a hajhullást megakadályozzam? (Hú olvasó, Soltvadkert.) — **Felelet:** Hajhullás ellen több orvosság van. Ilyen a „Gamma” nevű magyar készítmény, amely minden gyógyszerárban kapható. Tudomásunk szerint sikerrel alkalmazták.

Kérdés: 1. Lányom négy középiskolát végzett, postamesternő akar lenni, milyen tanfolyamot kell végeznie? 2. Hány éves korig vesznek föl börtönöröket és csendőröket? (Türekvő, Szegvár.) — **Felelet:** 1. Előbb valamelyik postamesteregen gyakorolni kell, egy évig. Egy év letelte után póstakidő vizsgát kell tennie. A vizsgálat után mint kiadót vagy kezelőt alkalmazza valamelyik postamester. Ha közben postamestereg üresedik, kinevezhetik postamesterré. 2. Általában 28 éves korig vesznek föl.

Kérdés: Leventezekarunk hetenként háromszor tart zenéorát. A közelmúltban elrendelték, hogy a zenekar tagjai a zenéorákon kívül minden hónapban egyszer két órái foglalkozáson is megjelenjenek. Kötelesek vagyunk-e a leventefoglalkozáson megjelenni? (Zenekari tag, Gy.) — **Felelet:** A foglalkozáson a testnevelési törvény értelmében kötelesek megjelenni.

Kérdés: 1. Mi lehet az oka annak, hogy a kiolvasított sertészsír megavasodott? 2. Több mint huszezer korona értékű hadikölesönkötevényem van, amely után az előző években háromszáz pengő segélyt kaptam. A közelmúltban erre az esztendőre kétszázötven pengőt utaltak ki. Hová forduljak, hogy a hiányzó ötven pengőt még megkapjam? (E. G., Galambos.) — **Felelet:** A zsír avasodását tisztátalanság, meleg és a hosszú állás okozza. Az avas zsírt hagymával és tejjel való ismételt felfőzéssel lehet élvezhetőbbé tenni. 2. Forduljon az illető pénzügyigazgatósághoz, ha ott nem tudják kérését elintézni, adjon be kérvényét a népjóléti miniszter urhoz.

Kérdés: Hol kaphatnám meg a községi közigazgatásról, továbbá a vadászterületek bérbeadásáról szóló törvényeket és rendeleteket? (Régi előfizető, Orosháza.) — **Felelet:** A kért könyveket kiadóhivatalunkban megkaphatja.

Kérdés: Mennyi az értéke az 1919. évi és 1921. évi ezer koronának? (V. Gy., Dunaszekcső.) — **Felelet:** 1919-ben igen változott a pénz értéke, ezer korona január hónapban 350 pengőt ért, júniusban 200 pengőt, decemberben pedig csupán 40 pengőt ért mai pénzemben kifejezve. 1920-ban körülbelül 30 és 40 pengő között változott az értéke, 1921-ben pedig 9 és 12 pengő között változott.

Kérdés: Feleségem amerikai állampolgár, mindketten Amerikába szeretnénk utazni, hogyan volna ez lehetséges? (Hú előfizető, Cs.) — **Felelet:** Felesége minden további nélkül ki-mehet, azonban önmek a magyar kivándorlási engedély és amerikai bevándorlási engedély szükséges. A magyar engedélyt a magyar belügyminisztériumtól kaphatja meg, a bevándorlási engedélyt pedig az amerikai konzulátus útján kérelmezheti. A kértzett könyvet megrendelheti kiadóhivatalunkban.

Kérdés: Az ötos-bizottsághoz kérvényt akarok beadni. Nem késtem-e el és hogyan címezem a kérvényt? (T. S., Óri.) — **Felelet:** Nem késelt el. Cím: Tekintetes Ötösbizottság, Budapest, V., Géza-utca 2.

Kérdés: Feleségem lehet két évi csendőrségi szolgálat után az államasuthoz bejutni? (52. számú előfizető, Hajdunás.) — **Felelet:** Az Államasutakhoz való felvételt végezt valamely államasutai ügyvezetőséghez, vagy pedig az államasutak vezérigazgatóságához kell fordulni. Üzletvezetőségek vannak: Debrecenben, Pécselt, Szombathelyen és Szegeden. A vezérigazgatóság Budapestben van.

Kérdés: Érdemes-e bitorherc után homokos földbe szudáni fűmagot vetni. Ha igen, hány kilogrammot vessek egy katasztrális holdra? (P. S., Réde.) — **Felelet:** J6 erőben lévő homokba igen. Május, június hónapban kell elvetni, egy katasztrális holdra 30—32 kilogramm szudáni fűmagot.

Lázár J. és K. Marietta. A kértzett edényáruháza már megszűnt.

Kérdés: Mennyi végkielégítést kaphat egy 50 százalékos hadirokkant? (L. B., Tiszvárs.) — **Felelet:** Az 50 százalékos hadirokkant közlegény havi járuléka 16 pengő. Végkielégítés esetén másfél évi járulékot szoktak téríteni, ez összesen 288 pengő.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április hó 26-án, vasárnap.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Kiskundorozsma, Nagykőrös.

Április hó 27-én, hétfőn.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Acsa, Bácsalmás, Balatonkiliti (sertésvásár bizonytalan), Bonyhád, Dobrád, Hosszszuhetény, Kiskőrös, Komárom, Kölese, Mór, Nagyatád, Rakamaz, Sárosd, Sellye, Szikszó, Szomajom (sertésvásár bizonytalan), Tiszánána, Vámospércs, Zalaegerszeg (sertésvásár bizonytalan). — **Ló, marha- és sertésvásár:** Hatvan. — **Ló- és marha-vásár:** Dombárd.

Április hó 28-án, kedden.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Büssü, Istvándi (sertésvásár bizonytalan), Iván, Jászentandrás, Kerkaszentmiklós (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Büssü, Hatvan.

Április hó 29-én, szerdán.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Nyárad, Nyirlugas, Somlyószőlős (sertésvásár bizonytalan), Vésztó.

Április hó 30-án, csütörtökön.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Balatonfőlkajár, Marcaltó, Tornaszentandrás. — **Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár:** Kapuvár, Zirc.

Május hó 1-én, pénteken.

Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár: Buj, Gyékényes, Marcali (sertésvásár bizonytalan), Tököl. — **Ló, marha, sertés- és kirakodóvásár:** Földeák, Gyöngyös. — **Marha, sertés- és kirakodóvásár:** Szentgotthárd. — **Kirakodóvásár:** Zirc.

Május hó 2-án, szombaton.

Kirakodóvásár: Földeák. — **Sertésvásár:** Szeged.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, Kossuth Lajos-tér 11. sz.) közlése szerint a következők

keresnek munkát:

Budinszky Pálné (Cinkota, Árpádtelep, Rákóczi-ut 2.) keres május 1-ére egy szorgalmas, szőlőhöz is értő, gazdasági munkákban jártas mindenest, nőtlen, fizetése teljes ellátással együtt havi 25 pengő. Csak írásbeli ajánlatok, kor megjelölésével. — **Fodermayer Vilmos** (Vértestolna, u. p. Tárdos, Komárom vm.) keres azonnala egy 40—50 év közötti magános, gazdasági kocsiat évi 350 pengő készpénz fizetésért, mosás élelmezés és varrás. Továbbá egy 17—20 év közötti magános gazdasági mindenest, esetleg 50 éveset. Fizetése évi 200 pengő, mosás, varrás, élelmezés. Ajánlatok bizonyítványokkal fenti címre küldendők. — **Schreiber Lajos** (Budapest, V., Nádor-utca 14.) keres azonnala 2 komló szakmunkást, jelentkező fenti címen. — **Szemző Ernő gazdasága** (Leányvár, Esztergom vm.) keres azonnala 3 fejős tehén családot, ahol mindenütt felnőtt munkabíró családtagok vannak. Konvenció megegyezés szerint, jelentkezés fenti címen bizonyítványokkal.

HÁROM URFI

SZÉKELY FALUSI TÖRTÉNET

IRTA: FÖLDES GÉZA

(22. közlemény.)

— Neked jól főtt a lencséd. Jól adta Isten a dolgod.

— Eleget fáradtam, küzködtem én is.

— Ahogy én látom, most porosak azok a süveg-cukrok a polcon. Most nem tartod olyan tisztán, mint ennek előtte.

Szorgosné menten megértette a célzást. Szorgos ur is elpirult egy kicsit. De azért úgy tett, mintha észrevétlen repült volna el ez a sértés a füle mellett. A székelly ember az ilyen előbb jól meg-rágyja. Majd jön az ő malmára is víz!

— Hát azt tudjátok-e, hogy Dombaljaj Klárka menyasszony? S tudjátok-e, ki a vőlegény?

— Csergő Károly, — mondja Szorgos ur. — Valakinek el kell verni a Dombaljaj vagyont is.

— Ezért ne fájjon a te fejed. Csergőné nagy-asszony teljes két esztendeig tartotta a fiát bornyukötelen. S amíg Károly urfi meg nem emberesedett, addig ezt a kötelet meg nem nyújtotta. Embert csinált a fiából. Nem kell félni már a vagyont! — beszélt Szöszköpü és minden szónál leste az alkalmat, hogy mikor beszélhet a másiktól is.

— Szegény Barkás Zoltán! Szégyenletében világgá ment. Itt hagyta a szép papkisasszonyt.

— Senki sem tud róla semmit, — sajnálkozik rajta Szorgosné is.

— Azóta be csendes leve a szép Pirike. Nem énekel, nem csicsereg. Pedig olyan volt, mint valami dalos madár... Orcájáról is eltűnt a pirosság. Szép gömbölyű válla is beesett.

— Még doktor is vizsgálta, hogy mi lehet a baja, — mondja nagy részvétellel Szorgosné.

— Csak az igazat nem akarják megmondani, pedig mindenki tudja, hogy a szerelem sorvasztja... Meglássátok, úgy jár a ti Évikétek is!

— Micsoda? — kérdi csaknem egyszerre mind a kettő.

— Hát acsoda, hogy a leány nem ugorka, amit be lehet savanyítani s akkor vesszük elé, mikor mi akarjuk.

Erre már Szorgos urban is kezdett dolgozni a nagy indulat.

— Mit akar, néném ezzel mondani? — kérdi, nem minden kihívás nélkül.

— Mit akar, néném, ezzel mondani? — kérdi, azzal a Kiskelemen Benjáminnal? — tért most egyenesen a jól előkészített tárgyra Szöszköpü.

— Ha a fiatalok szeretik egymást, abba a szü-lők mért szóljanak bele? — magyarázta Szorgos ur.

— Ugy-e? Hát Évike szerelmes Kiskelemenbe?

— Azt tudom, hogy Kiskelemen fülig szerelmes Évikébe.

— Azt is elhiszem. De vajjon itt ólálkodnék-e akkor is, ha a Szorgos András pénzesládáját az ördög elvinné?

— Már hogy beszélhetilyent?

— Csak úgy, hogy Kászonyi Lázár akkor szeretett a lányodba, mikor a te vagyond csak egy

babszem lehetett. Nem leste, nem várta, hogy te mit adsz a leányoddal.

— Erről már nem lehet beszélni.

— Nem lehet? És ezt te mondod?

— Igenis én mondom! — nyomta meg a szót Szorgos ur kicsit izgatottan.

— Nono, egy kicsit hamar mondad ezt ki.

— Ugyan miért? Egy korhelynek, kártyásnak én nem gyűjtöttem. Aztán az én vagyonom nem is olyan sok.

— Legyen úgy. De azt tudod-e, hogy a vármegye Lázárt utbiztosnak választotta? A fizetése ugyan nem olyan nagy, de előtte Dudás Mihály ebből is tudott vagyont szerezni. Lázár is meg tud belőle élni.

— Az Isten segítse.

— De hogy a leányod, ez a gyönyörűséges virágszál elhervadjon, azt sem bánod, ugy-e? S aztán mivel több a te Kiskelemened?

— Tisztviselő. Ő sem szorult az én zsebemre.

— De ha azt mondanád, egy fillért sem adok a leánnyal, éljenek meg, ahogy tudnak, mit gondolsz, itt kotnyeleskedne-e akkor is?

— A másik is elkerüli a házunkat.

— El biz a! Ha a szive beleszakadna, akkor sem jönne ide. Nem a! Mert ő karakter. Tudod-e mi a karakter? Nem kutya, hogy megcsokolja verés után a korbácsot. Azt lesd, amíg ő ide jön!

— Hát én nem lesem. Maradjon ott, ahol neki jobb. Én megélek nélküle!

— De én nem! — szólt erős elhatározással a hirtelen belépő Evike.

Évike ugyanis a „külön szoba“ függőnye mög-gül hallgatta az egész beszélgetést. Nem a véletlen vitte őt oda. Tudta, hogy ha Szöszköpü ide jön, az ő dolgát fogják itt kitergetni.

— Évike, miféle beszéd ez? — kérdi az édesapa a leányától.

— Az igazság beszéde, édesapám. Nem vagyok már gyermek. Nemsokára betöltöm a huszonnégy esztendő-t. Elérem a nagykorúságot. Azért járat-tak annyi iskolába, hogy még gondolkozni se tudjak?

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Azt, hogy a Kászonyi Lázár felesége leszek. Senki másé. Én is meg tudom itél-ni, kivel lehetek boldog. Ezt még az édes szüleimre sem bízom, mert ez az én jogom és kötelességem! — Évike ezzel sarkon fordult és bement a szobába.

A beszélgetők összenéztek. S mintha tanács-talanul állottak volna, sokáig hallgattak.

Szorgos ur felkelt a székről, a bolt közepén meg-állott. Kezét ökölbe szorította, mintha ütni akarna.

— Kászonyi Lázár felesége lesz? Senki másé? De már azt a... És ezt nekem mondta?... — ezzel elkezdte cifrázni a szót, ahogy ezt hajdanában a bé-resével veszekedő uramókeme szokta...

(Folytatjuk.)

Buza májusra 15.88—15.89, júniusra 16.01—16.02. — Rozs májusra 14.20—14.25, — Tengeri májusra 13.84—13.85, júliusra 14.00—14.10 pengő métermázsánként.

A készáruipiac és határidőipiac gabonaárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) Más években, normális időjárásnál, április közepé táján az idény már végre felé jár, ez évben, midőn a kivászkodásnak csak kevés jele mutatkozik, a vetést nem igen siettetik és a magvak iránti kereslet még határozottan élénknek mondható. Hóni termésű *löhre-magra* szóló rendelések még kielégítő számban érkeznek, de még nagyobb kereslet van magyar származású *lucernamagnak*, melynek ára szilárd irányzat mellett tovább emelkedett. Továbbá is jó érdeklődés van: *balticimagg*, *tavasi búkköny*, megbízható minőségű *takarmány-répmag*, *vetőtengeri*, valamint legelőök, kaszálók és kerti pázsít létesítésre való *fűmagvakban* és *fűmagkeverékekben*. — A *budapesti áru-és értéktőzsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyerscruért, budapesti paritásban*: káposztarépe 27—28, köles 13.50—15.50, lucerna 175—200, löhre 145—165, tavasi búkköny 23—24.50, muharzag 14—15, csillagfűrt, fehér 15—16, Viktória-borsó 16—18, zöldborsó 14—16 pengő.

Liszt. A *nyílt piacokon*: Buzardara 46—48, duplanullás finom tézsaliszt 36—40, nullás 36—40, kettes főzészliszt 32—36, négyes kenyérliszt 28—36 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmányipiac. Árpakorpa 13, borsóhéj 11, borsókorpa 12, buzakonkoly 12.50, konkolydara 13, lenmagpogácsa 21, napraforgópogácsa 16, repecpogácsa 12.50, rozskonkoly 12, rozskorpa 13.50, rozso 11.50, rozstakarmányliszt 17.50, szójabab pogácsalisztt, nagyban 25, szójabab pogácsalisztt, kicsinyben 26, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna másodrendű 7.80—10.50, muharszéna 10.75, alomszalma elsőrendű 4 pengő métermázsánként.

Cirokszakál. Takarószalma (uradalmi) 24—25, takarószalma (kisgazdától) 21—22, béles szalma (uradalmi) 4—6, béles szalma (kisgazdától) 4—6 pengő métermázsánként. — *Cirokmag*: 9 pengő métermázsánként.

Gyapjú. A lefolyt héten úgy a tengerentúli, mint az európai piacokon az árak stagnálása volt észlelhető, úgy látszik, hogy az ipar és kereskedelem szükségletét egyelőre fedezte úgy, hogy a jövő hetekben előreláthatóan csendes lefolyású lesz az üzlet. A magyar piacon az előző héten nem volt forgalom.

Nyersbőr. Marhabőr (minden súlyban) magyar 0.95—1, tarka 1.05—1.10, borjubőr (hosszu lábbal) 1.60 (7 kilón felül 10 százalékkal olcsóbb), báránybőr (prima, fehér) 0.40—0.50 pengő kg-kint.

Juhvásár. Kiverő juh 0.35 pengő kg-kint, élőszuliban.

Tenyészmárhák és jármösökörök. Elsőrendű belföldi jármösökör (tarka) 0.92—0.94, elsőrendű belföldi jármösökör (fehér) 0.90—0.92, 1½—2 éves üszök 0.90—0.92, 1½—2 éves tinók 0.92—0.94, fiatal, friss fejesthén 1.15—1.25 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Ők legjobb minőségű 80—86, közép 66—78, gyenge 48—64, bika legjobb 82—84, közép 64—80, tehén legjobb 76—82, közép 58—74, gyenge 44, bivaly 38, novendék 64 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 114—118, közép 118—120, nehéz 120—123 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Szurómarhavásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 0.98—1.06, kivételesen 1.12, másodrendű 0.78—0.96 P kg-kint élőszuliban.

Husvásár. *Marhahús a nyílt piacokon*: Rostélyes, vastagbalszín, felső, fehérpecsenye, hosszú, gömbölyű felső 180—320, farto, lapocka, puhabátszín 180—320, esontos oldalas, szegye, dagadó 120—220, gujlyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús*: Felszelelt comb 280—380, sütnivaló 160—300, porköltnek való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús*: Juhcomb 160—220, gerinc 140—180, lapocka 140—180, porköltnek való 100—140, bárányhús hátulja 200—260, eleje 140—180 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús*: Friss karaj 240—320, friss comb, tarja, lapocka 200—230, friss oldalas 150—210, füstölt sertéshús helybeli, karaj, lapocka, tarja, oldalas 200—220, vidéki 260—360, olvasztani való szalonna 140—160, szótt kenyérszalonna 160—180, füstölt 160—200, hárj 150—164, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertésszár 156—164 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok a nyílt piacokon*: Tyuk 250—500, csirke 180—350, kappan 400—600, lud 1200—1800 fillér darabonként. — *Leült állatok*: Tyuk 220—300, csirke 240—450, újdonság 600—800, kappan 360—450, hizott ruca 250—300, lud hizott 240—300, újdonság 600—800, pulyka hizott 200—280, sovány 160—180, ludmáj 600—1500, ludzsír és hárj 240—300 fillér kilogrammonként. — *Tojás*: Friss teatojás 8—10, főzőtojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A *nyílt piacokon*: Szarvascomb 250—300, gerinc 320—600, lapocka 150—200, többi része 80—180, őzgerinc 600, comb 300, többi része 100—200 fillér kilogrammonként.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacokon*: Harsca 360—600, csuka 240—400, ponty 180—260 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A *nyílt piacokon*: Teljestej 30—36, lefőzött 16, tejszín 260—320, tejsó 160—200, centrifugált teavaj tömbben 400—480, 10 dekás csomagolásban 440—580, főzővaj 340—440, szedtelt vidéki 340—400, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 50—70, juhtúró 240—280, kevertúró 200—240, liptói túró 360—400, juhsajt 280—320, sajt, ementáli hazai 320—480, trappista hazai 240—320 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A *nyílt piacokon*: Lenese 36—60, borsó hántolt, feles 48—80, bab, fehér aprózemű 30—48, nagyszemű 52—80, szines 32—52, finom árpakása 90—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A *nyílt piacokon*: Sárgarépa karotta 60—80, sárgarépa 30—50 fillér kilogrammonként, petrezselyem zöldjével 40—50, zeller zöldjével, újdonság kilogrammja 36—80, kalarabé újdonság, darabja 80—120, kevert zöldség 40—60, kalarabé öszfajta 50—70, karfiol 90—140, vöröshagyma makói 14—16, közönséges 10—12, dugghagyma 30—40, fokhagyma zöldjével 65—120, fehér répa savanyított 60—70, cékla 30—70, fejeskáposzta hazai 40—44, savanyított káposzta 50—52, kelkáposzta 50—70, kelbimbó 300—400, vöröskáposzta hazai 60—80, fejjelaláta hazai 8—60, fodrossaláta hazai darabonként 100—150, galambegysaláta kilogrammja 220—260, torma hazai 60—140, őszirózsaburgonya 16—22, nyári rózsá 22—28, Elia 14—20, közönséges 10—12, kifíji 30—44, timóti csiperkegomba 300—450, szárított gomba 500—1200 fillér kilogrammonként. Feketeretek kilogrammonként 30—50, hónaposrettek esoméja 16—70, ugorika újdonság 500—600 fillér kilogrammonként. Ecetben savanyított 140—160, vizes 90—100, paprika újdonság, apró 30—40, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, paradicsom újdonság 500—600, konzerv literje 50—70, zöldborsó újdonság 140—240, kifejtett zöldborsó 400—600, spárga újdonság 1200—1600, sóka 160—360, paraj tisztított 56—100, gyökerez 40—70 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A *nyílt piacokon*: Nemes fajlnoha 100—180, közönséges 60—100, rétesalma 70—100, nemes fajkorte 240—500, télire eltett csomegesző 160—350, hazai aszaltszilva 76—220, szilvaiz 120—160, gyümölcsiz 140—320, keményhéjú dió 90—140, dióhéj 320—560, mogyoró héjazott 280—360, mandula héjazott 320—620 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A *nyílt piacokon*: Édesnemes paprika 340—400, félédes gulyás 320—360, rózsapaprika 240—320, erős 160—200, kereskedelmi 120—160, kék mák 100—120, pergetett méz 136—160, háziszappan 136—160, közönséges szappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. *Termelői árak kg-kint Szegeden*: édesnemes paprika 1.80—1.85, félédes paprika 1.20—1.40, rózsapaprika 0.90—1.10, másodrendű paprika 0.50—0.60, harmadrendű paprika 0.30—0.35, csöves paprika, füzérenként 2.50—4 pengő. — *Kalocsán*: édesnemes paprika 1.80—1.95, rózsapaprika 1—1.20, másodrendű paprika 0.45—0.60, harmadrendű paprika 0.20—0.25, füzéres csöves paprika 0.65—0.70 pengő.

Borpiac. Az Álföldön kadarkaborok iránt mutatkozik némi érdeklődés s főleg a sötétebbeket keresik, amelyekért ma már 1.20—1.30 pengőt kérnek hektoliterfokunkat a kistermelők. Fehérbork iránt az érdeklődés ugyanott egészen csekély és azokat 1 pengő körül lehet vásárolni kistermelőknél hektoliterfokunkat.

Szesz- és szeszestatók. A *szeszüzletben* a forgalom finomított szeszben gyökere volt és a többi szeszkatóriákban is változatlan árak mellett voltak vételek. A detailüzletben finomított szeszben változatlan árban, denaturált szeszben, a nagy árverseny folytán, ismét 2 pengővel olcsóbban történtek üzletek. *Gyümölcsaplinka*: Az üzletmenet törkölyszeszben szűk korlátok között mozog és 2.60—2.80 pengő voltak ajánlatok. Szilvaszeszben nyári áru 5.30, kék áruban 5.70—6 pengőn történtek eladások. *Borpiac*: Állomás minőség szerint 3.30—3.50 pengőn kelték el ab termelői állomás 10,000 literfokunkat + 2 százalék forgalmi adó.

Papiac. A *tüzipiacon* a kínálat fokozódása észlelhető. A belföldi búkkafészletek kimerültek, tölgy- és certifizált iránt alig mutatkozik kereslet, import búkkafészletben több üzletkötés jött létre budapesti paritásban 330—335 pengős áron, míg tölgy- és cserfa Budapesten 250—260, száraz belföldi búkkasbát 320—325 pengő vagononként. — *Keményfaeműeket* még nyomott árak mellett sem lehet elhelyezni, fenyőfában is mérsékelt a kereslet. *Retortafaszén* 680—750 pengő 10,000 kg-kint, magyar határállomásra.

Idegen pénzek védeli és eladási ára április hó 20-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab*: Angol font 27.78 (27.93); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.30); német márká 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab*: csehkorona 16.89 (17.01); szerb dinár 10.01 (10.09) francia frank 22.45 (22.55); lengyel zloty 63.95 (64.35); oláh lei 3.38 (3.42); olasz lira 29.90 (30.20); osztrák schilling 80.35 (80.75) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10 (23.30); ezüst egykoronás 0.21 (0.23); ezüst régi forintos 0.57 (0.59); ezüst ötkoronás 1.09 (1.11) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Eredeti angol THE CHAMPION és saját

készítési Royal Star kerékpárok 180 P-től havi 16 P részlete. Kérek-pár-alkatrészeket nagyban árban: Kélső gum! - 5.60 belső - 1.80

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpárnyakkereskedők
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szám.
Árjegyzék 100 képpel ingyen. Alapítva 1888.

Gyűjtünk előfizetőket

a
VASÁRNAP
számára!